

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

UČNI STILI IN NOVI UČNI PRISTOPI NA NAŠI ŠOLI

Avtorici:

Lara Lipovšek

Pia Pungaršek Steiner

9. razred

Mentorica:

Vanja Ocvirk Karner

OŠ Lava
Celje, april 2021

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

RAZISKOVALNA NALOGA
UČNI STILI IN NOVI UČNI PRISTOPI NA NAŠI ŠOLI

Avtorici:

Lara Lipovšek

Pia Pungaršek Steiner

9. razred

Mentorica:

Vanja Ocvirk Karner

OŠ Lava
Celje, april 2021

POVZETEK

Z novimi generacijami učencev se pojavljajo potrebe po drugačnih, inovativnejših pristopih poučevanja in učenja. Kako se učiti učinkovito, je pogosto vprašanje vsakega najstnika. V raziskovalni nalogi sva želeli ugotoviti, ali učenci poznajo svoj prednostni učni stil in ali sploh vedo, kaj le-to je. Ker na najini šoli poudarjamo pomembnost Fit pedagogike, sva želeli izvedeti, če učenci pri svojem delu uporabljajo različne aktivne metode dela za doseganje dobrih učnih rezultatov. V uvodnem delu sva poudarili pomen komunikacije, predstavili vrste učnih stilov, opisali načine učenja, ki jih lahko učenci uporabljajo glede na posamezen učni stil. Kratko poglavje sva namenili Fit pedagogiki in njenemu pomenu.

Med osnovnošolci predmetne stopnje sva izvedli anketni vprašalnik, za globlji vpogled v področje raziskave pa sva intervjuvali ravnateljico naše šole ter gospo Barbaro Konda, ustanoviteljico in vodjo projekta Fit International. Učinkovitost ene izmed fit metod sva preizkusili tudi v praksi (poizkus).

S pomočjo anketnega vprašalnika sva prišli do ugotovitve, da je področje učnih stilov med anketiranci precej nepoznano oziroma premalo ozaveščeno. Izkazalo se je tudi, da učenci kljub poudarku na Fit pedagogiki le-teh pri svojem učenju aktivno ne uporabljajo. Pomen uvajanja novih učnih pristopov v procesu izobraževanja sta poudarili tudi obe intervjuvanki.

VSEBINA

POVZETEK.....	3
1 UVOD.....	7
1.1 HIPOTEZE.....	8
1.2 METODE DE LA	8
2 TEORETIČNA IZHODIŠČA	9
2.1 NEVROZKANOST IN UČENJE	9
2.2 KOMUNIKACIJA IN ZAZNAVANJE.....	10
2.3 UČNI STILI	12
2.3.1 VIDNI ALI VIZUALNI TIP	14
2.3.2 SLUŠNI ALI AVDITIVNI TIP	16
2.3.3 TELESNO – GIBALNI ali KINESTETIČNI TIP	18
2.4 FIT PEDAGOGIKA	19
3 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA.....	20
3.1 SI ŽE KDAJ SLIŠAL ZA IZRAZ UČNI STILI?	21
3.2 KATERE UČNE STILE POZNAMO?	22
3.3 KATERA TRDITEV VELJA ZA SLUŠNI (AVDITIVNI) UČNI STIL?	23
3.4 KATERA TRDITEV VELJA ZA VIDNI (VIZUALNI) UČNI STIL?.....	24
3.5 KATERA TRDITEV VELJA ZA GIBALNI (KINESTETIČNI) UČNI STIL?	25
3.6 NA KAKŠEN NAČIN SE OBIČAJNO NAJPOGOSTEJE UČIŠ?	26
3.7 ALI VEŠ, KAKŠEN UČNI TIP SI?	28
3.8 GLEDE NA PREBRANO IZBERI, ZA KATERI UČNI STIL MENIŠ, DA JE ZATE ZNAČILEN.	29
3.9 ALI SI PRIPRAVIŠ IZPISKE V SKLADU Z LASTNIM UČNIM STILOM OZIROMA ALI SI JIH SPLOH PRIPRAVIŠ?	30
3.10 ČE SI ODGOVORIL Z NE, ZAKAJ?	31
3.11 ALI MENIŠ, DA JE DOBRO, DA POZNAMO SVOJ PREDNOSTNI UČNI STIL?.....	32
3.12 SI SVOJ NAČIN UČENJA V ČASU ŠOLANJU NA DALJAVO SPREMENIL?	33
3.13 KATERI NAČIN DE LA PRI ŠOLANJU NA DALJAVO TI NAJBOLJ USTREZA?.....	35
4 INTERVJU Z RAVNATELJICO ŠOLE GOSPO MARIJANO KOLENKO	37
5 FIT METODA V PRAKSI.....	44
6 INTERVJU Z GOSPO BARBARO KONDA.....	47
7 ZAKLJUČEK.....	49
8 LITERATURA.....	53

KAZALO SLIK

Slika 1: Načini komuniciranja	11
Slika 2: Učni stili po metodi VAKOG.....	12
Slika 3: Učni stili med učenci	14
Slika 4: Vizualni učni stil.....	15
Slika 5: Povezanost učnih stilov.....	15
Slika 6: Tehnike učenja za vizualni učni stil	16
Slika 7: slušni učni stil.....	17
Slika 8: Tehnike učenja za slušni učni stil	17
Slika 9: Kinestetični učni stil	18
Slika 10: Tehnike učenja za kinestetični učni stil	19
Slika 11: Fit metode v praksi	45
Slika 12,13: Učenje s pomočjo Fit metod	45
Slika 14: Učenje s pomočjo Fit metod.....	46

KAZALO TABEL

Tabela 1: Anketiranci po razredih	20
Tabela 2: Poznavanje izraza učni stil.....	21
Tabela 3: Katere učne stile poznamo?	22
Tabela 4: Katera trditev velja za slušni učni stil?	23
Tabela 5: Katera trditev velja vidni učni stil?	24
Tabela 6: Katera trditev velja za gibalni učni stil?	25
Tabela 7: Na kakšen način se običajno najpogosteje učiš?	26
Tabela 8: Kako se še drugače učiš?	27
Tabela 9: Ali veš kateri učni stil je tvoj prednostni?	28
Tabela 10: Ali se znaš oceniti, kateri učni stil si?	29
Tabela 11: Ali si pripraviš izpiske?	30
Tabela 12: Zakaj si ne pripraviš izpiskov?.....	31
Tabela 13: Ali je dobro poznati svoj učni stil?.....	32
Tabela 14: Si spremenil način učenja v času šolanja na daljavo?	33
Tabela 15: Kako si spremenil svoj način učenja?	34
Tabela 16: Kaj ti najbolj ustreza pri šolanju na domu?.....	35

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Anketiranci po starosti	20
Graf 2: Si že kdaj slišal za izraz učni stil?	21
Graf 3: Katre učne stile poznamo?	22
Graf 4: Katera trditev velja za slušni učni stil?	23
Graf 5: Katera trditev velja za vidni učni stil?	24
Graf 6: Katera trditev velja za gibalni učni stil?.....	25
Graf 7:Na kakšen način se običajno najpogosteje učiš?	26
Graf 8: Kako se še drugače učiš?.....	27
Graf 9: Ali poznaš svoj učni stil?	28
Graf 10: Ali znaš oceniti, kateri učni stil si?.....	29
Graf 11: Ali si pripravljáš izpiske glede na tvoj učni stil?.....	30
Graf 12: Zakaj si ne pripravljáš izpiskov?	31
Graf 13: Ali je dobro poznati svoj učni stil?	32
Graf 14: Si spremenil način učenja v času šolanja na daljavo?.....	33
Graf 15: Kako si spremenil svoj način učenja v času šolanja doma?	34
Graf 16: Kaj ti najbolj ustreza pri šolanju na domu?	35

1 UVOD

Medsebojno komuniciranje je sestavni del življenja. Ljudje svet zaznavamo različno, na povsem enake stvari se pogosto odzivamo na drugačne načine in tako ustvarjamo pestre medosebne odnose. To še posebno občutimo v današnjem času, ko smo postavljeni pred številne izzive.

Ker sva v preteklih letih velikokrat sodelovali pri različnih projektih, sva se kot mladi raziskovalki letos odločili raziskati, kako ljudje spoznavamo svet in ga doživljamo. Predvsem naju je zanimalo področje, ki bi najbolje pokazalo, kako naše zaznave vplivajo na način učenja in ali ga lahko z njimi izboljšamo.

Šolanje na daljavo je vsem prineslo velike spremembe, predvsem v načinu učenja. Začeli sva se zavedati, kako pomembne so odgovornost, samostojnost in vztrajnost, ki jih tak način učenja zahteva, predvsem pa to, da se učimo dobro in »prav«. Vse to naju je pritegnilo, da sva postali bolj pozorni na to, kakšne so naše učne navade, zakaj in kako se med posamezniki razlikujejo in kaj pravzaprav vpliva na to. Tako sva prišli na idejo za letošnjo temo raziskovalne naloge. Kot učenki z mlajšimi sorojenci pogosto pomagava pri učenju. Pri tem skušava prepoznavati načine, po katerih se učenci najlaže in najhitreje naučijo neko snov. Pri delu uporabljava t.i. fit metode učenja, saj sva ugotovili, da tudi nama velikokrat pomagajo.

Namen najine raziskovalne naloge je bil ugotoviti, koliko učenci predmetne stopnje vedo o učnih stilih, ali jih sploh poznajo, ali prepoznajo svoj učni stil, kako se najpogosteje učijo in ali to sovпада z njihovo idejo o lastnem učnem stilu. Želeli sva izvedeti, ali menijo, da je poznavanje učnih stilov pomembno in zakaj. Zanimalo naju je tudi, če so v času šolanja na daljavo kaj spremenili pri samem učenju.

Da prepoznamo svoje prednostne učne stile, ni pomembno oziroma zanimivo samo za nas, učence, ampak tudi za učitelje, saj lahko to pripomore k boljši medosebni komunikaciji in učinkovitejšemu učenju. Zato sva se odločili intervjuvati našo ravnateljico, gospo Marijano Kolenko, za katero veva, da je strokovnjakinja za področje najine raziskave ter da nova nevro-spoznanja, nove učne metode in učne pristope aktivno vključuje v pedagoški proces na šoli. Intervju sva opravili preko video zoom povezave

16.februarja, ga z njenim dovoljenjem posneli in zapisali. Pogovarjali sva se tudi z gospo Barbaro Konda, ki je vodja uvajanja Fit pedagogike pri nas, in sicer 25.marca ter z njenim dovoljenjem povzeli povedano.

1.1 HIPOTEZE

Pri najinem delu sva si zastavili naslednje hipoteze:

H1: Več kot polovica anketiranih učencev je že slišala za izraz učni stil.

H2: Več kot polovica učencev ne pozna ali pa ni prepričana o svojem učnem stilu.

H3: Večina učencev je po prebranih trditvah, ki opisujejo vsak učni stil, prepoznala svojega.

H4: Več kot polovica anketiranih učencev svojega načina učenja v času šolanja na daljavo ni spremenila.

H5: Kot najpogostejši odgovor pri spremembi načina učenja so anketirani učenci izbrali Fit metode.

1.2 METODE DELA

Ko sva izbrali temo raziskovalne naloge, sva začeli pregledovati ustrezno strokovno literaturo, predvsem v Osrednji knjižnici Celje. Nato sva si zastavili hipoteze ter oblikovali spletni anketni vprašalnik. K raziskavi sva želeli pristopiti celostno ter tako pridobiti uporabne informacije predvsem za našo šolo in tudi širše.

Obe sva že delali raziskovalno nalogo, zato imava nekaj predznanja o metodah dela. Kljub temu sva si osvežili znanje in izbrali tiste metode, s katerimi sva pridobili najbolj uporabne in ustrezne podatke.

Za pridobivanje mnenj učencev sva uporabili kvantitativno metodo anketnega vprašalnika, saj sva s tem pridobili večji vzorec anketirancev in posledično

reprezentativne rezultate. Uporabili sva zaprti tip vprašanj, z izjemo enega z mešanim tipom vprašanj, saj sva želeli pridobiti natančnejše odgovore.

Uporabili sva spletni anketni vprašalnik preko sistema spletnih anketnih vprašalnikov 1ka. Reševali so ga učenci predmetne stopnje v mesecu februarju.

Za bolj poglobljen vpogled v področje najine raziskave sva izvedli dva intervjuja. Enega z mag. Marijano Kolenko, ravnateljico naše osnovne šole, kjer se aktivno izvajajo vsebine najine raziskovalne naloge. Drug intervju pa sva opravili z gospo Barbaro Konda, ki je zaslužna za razvoj Fit pedagogike v Sloveniji. Oba sta potekala preko zoom video konference. V obeh primerih sva vprašanja pripravili vnaprej.

Kako delujejo Fit metode, sva s pomočjo **poizkusa** preverili tudi sami. Izbrali sva Fit metodo »obešanje perila«. Pri poizkusu sta sodelovali četrtošolki, s katerima sva obravnavali novo učno snov na dva načina, in sicer na klasičen način in učenje s Fit metodo.

2 TEORETIČNA IZHODIŠČA

2.1 NEVROZNANOST IN UČENJE

Kako mislimo, pomnimo, kako se učimo, sanjamo, kje se skrivajo čustva, kako je s svobodno voljo, kako se odločamo ... Razumevanje procesov učenja in poučevanja, je bistvenega pomena za dober rezultat – znanje. Nevroznanost se v zadnjih letih izjemno hitro razvija. Nove ugotovitve o delovanju možganov osvetljujejo številna nova spoznanja tudi na področju izobraževanja. Razumevanje, kako potekajo procesi učenja, kaj jih omogoča in pospešuje, kaj ovira, je pomembno za delo učiteljev, da lahko s pomočjo teh znanj povečajo učinkovitost učenja.

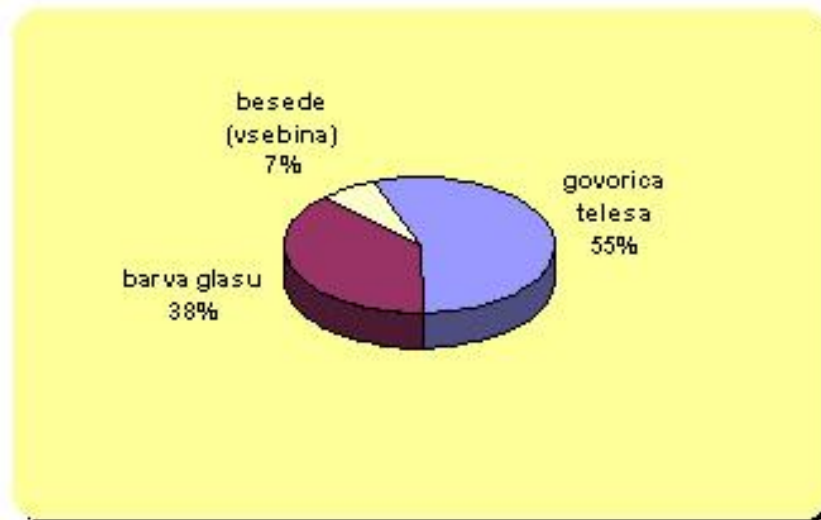
Učitelji, ki dobro poznajo in razumejo te procese, lahko uspešno prenašajo svoje znanje na učence, hkrati pa jih učijo, kako prepoznavati svoje učne sisteme oziroma prepoznavati, kako se sami lahko najboljše učijo. Vsi procesi učenja in poučevanja

potekajo tudi na osnovi sporazumevanja ([O KOGNITIVNI ZNANOSTI | Slovensko društvo za kognitivno znanost \(kognitivna.si\)](#)).

2.2 KOMUNIKACIJA IN ZAZNAVANJE

Beseda komunikacija izhaja iz besede »communis« in pomeni skupen ali da imamo nekaj skupnega. Od nje je odvisen naš obstoj, saj je to nit, iz katere izhaja človeška družba. Komuniciranje pomeni sporazumevanje ljudi. Komuniciramo, ko se pogovarjamo, predavamo, se pogajamo, izpovedujemo ljubezen, izmenjujemo misli in ideje ... Veliko strokovnjakov na tem področju poudarja, da je temelj komunikacijskega procesa medosebno komuniciranje, ki poteka v skupinah, kot so družina, prijatelji, sošolci, učitelji, v klubih, društvih ... Komuniciranje je socialni proces, ki je bistven za razvoj osebnosti ter trajen obstoj, nastanek skupin in odnosov med njimi. Ko z nekom komuniciramo, zaznamo njegov odziv, na katerega se odzovemo s svojimi mislimi, čustvi in občutki. Kako pa se vedemo v nadaljevanju, je odvisno od videnega, slišane oz. občutenega. Ravno tako se tudi sogovornik odziva na naše vedenje. To vplivanje drug na drugega imenujemo interakcija.

S čim vse komuniciramo? To počnemo z besedami, s telesom (drža, obrazna mimika, kretnje) in tonom glasu. Kot prikazuje slika, je kar 55 % vtisov na neko predstavitev, nastop, govor ... odvisno od govornice telesa, kretenj, očesnega stika in drže, 38 % od barve glasu in samo 7 % od vsebine naše predstavitve. ([Ana Tomić: Izbrana poglavja iz didaktike](#))

Slika 1: Načini komuniciranja

Proces komunikacije je osnova človekovega delovanja. Sestavljen je iz sprejemanja, procesiranja in oddajanja informacij, ki so vodene zavedno v kombinaciji z nezavednim.

Poznamo 5 glavnih skupin, ki jih oblikujemo glede na način, kako doživljamo in izražamo čutne zaznave (zaznavni sistemi - **VAKOG**):

- **VIZUALNI TIP**: ima jasne predstave, uvidi bistvo problema, je organiziran, sistematičen, si zapomni predvsem slikovno gradivo, podobe, težko si zapomni ustna navodila. Vizualni tip predstavlja približno 45 % prebivalstva.
- **AVDITIVNI TIP**: ima rad predavanja, razprave, razgovore in si veliko zapomni, hrup ga moti pri delu, vse si zapomni po vrsti, po korakih, bolje govori kot piše. Avditivni tip predstavlja približno 15 % prebivalstva.
- **KINESTETIČNI TIP**: ljudi, stvari se dotika, se jim približa, veliko se giblje, gestikulira, bolje si zapomni celovito izkušnjo kot podrobnosti, govori počasi. Kinestetični tip predstavlja približno 40 % prebivalstva.
- **OLFAKTORNI IN GUSTATORNI TIP**: sta v zahodni kulturi manj pogosta, povezana sta z vohom in okusom in ju zaradi manjše izraženosti navadno prištevamo h kinestetičnemu tipu.

Slika 2: Učni stili po metodi VAKOG

Učne stile navadno delimo na prve tri skupine, ki sva jih našteli. Zadnja dva tipa sta redkejša, zato ju mnogi ne poznajo in bova v nadaljevanju govorili le o prvih treh.

Zaznavanje je kompleksen proces, na katerega poleg značilnosti dražljajev, ki jih sprejmemo prek čutnih organov, vplivajo tudi različni psihološki dejavniki. Zaradi le-teh se zgodi, da posamezniki zaznavajo isti dražljaj na različne načine. Na podlagi predhodnih izkušenj se oblikuje zaznavna naravnost, to je pripravljenost, da zaznamo dražljaje na določen način, torej na to, kaj in kako hitro bomo stvari zaznali. Na zaznavanje pomembno vpliva tudi motivacija, saj prej zaznamo tisto, kar potrebujemo ali želimo. Na zaznavanje vplivajo tudi osebne lastnosti, posameznikove vrednote in procesi v skupini (https://studentski.net/gradivo/ulj_fif_bi1_psi_sem_zaznavni_stili_01).

Zaznavni sistem, ki ga uporabljamo, vpliva na to, kako se z ljudmi pogovarjamo, se gibljemo, **se učimo**, izražamo mnenje in dajemo navodila, hvalimo in grajamo ter celo na besede, ki jih izbiramo.

2.3 UČNI STILI

Učni stili in metode poučevanja so se skozi leta spreminjali. Kar je za uspešno učenje delovalo pred mnogimi leti, morda danes ne deluje več. Zagotovo lahko rečemo, da so se z leti stvari precej spremenile, ne samo v smislu tehnološkega napredka in napredka

informativskih tehnologij. Povsod dostopni internet je pred nas postavil morje informacij. Učenje je postalo drugačno. Danes klasične metode nadgrajujemo s sodobnejšimi pristopi učenja in poučevanja, z novimi pristopi se v izobraževalnem procesu v ospredje postavlja učenec. Učenci so drugačni, kot so bili včasih, izhajajo iz drugačnih okolij kot nekoč, njihove sposobnosti so drugačne. Tudi zato je poznavanje učnih stilov učencev pozitivno v mnogih pogledih.

Učne stile je oblikoval Herb Thelan leta 1954 in označujejo dosledne in trajne posebnosti posameznika v tem, kako informacije sprejema, predeluje, ohranja in organizira ter se na njihovi osnovi spoprijema s problemi. Vključeno je tudi osebno funkcioniranje, saj sodelujejo tudi čustveno-motivacijske plasti človeka. Z izrazom "stil zaznavanja" govorimo o kanalu zaznavanja oziroma čutilu (vid, sluh, tip ...), ki mu posameznik daje prednost v notranji predstavitvi in sprejemanju čutnih vtisov, ki prihajajo iz okolja. Ljudi najpogosteje delimo glede na dojetanje informacij, glede na osnove zaznavanja in glede na osnove dražljajev s čutili, torej glede na zaznavne stile:

- **VIDNI oz. VIZUALNI** zaznavni sistem – gledamo in vidimo
- **SLUŠNI oz. AVDITIVNI** zaznavni sistem – slišimo in poslušamo
- **GIBALNI oz. KINESTETIČNI** zaznavni sistem – zaznavanje dotika, temperature, vlažnosti, občutki, notranji občutek ravnotežja in zavedanje, kaj se dogaja s telesom med gibanjem.

Vsak človek ima svoj učni stil, ki mu najbolj ustreza, pomembno je, da ga prepozna, ga razvije in prevzame odgovornosti za uporabo ter izbiranje najbolj učinkovitih učnih strategij. Seveda pa ljudje ne uporabljajo samo en učni stil ampak pogosto mešanico učnih stilov. Takšnemu načinu učenja pravimo *multisenzorno učenje*.

Posameznikov učni stil je torej kombinacija zaznavanja, obdelovanja in vrednotenja informacij ter izkušenj. Učni stili obetajo praktikom rešitve zahtevnih problemov, kot so obisk pouka, motivacija, pozornost in odnosi. Raziskovalci ugotavljajo, da nekatere metode poučevanja ne zajamejo velikega dela učencev, razlage učnih stilov pa nam podajo nekaj sprejemljivih razlag tega problema. Strokovnjaki za učne stile opozarjajo, da ni neuspešnih, slabih in lenih učencev, temveč je vzrok za neuspeh učencev deloma

v razhajanju med učnim stilom učenca in stilom poučevanja učitelja. Raziskovanje učnih stilov nas usmerja v pozornost učiteljev na učenca ter samo učenje učenca in na učitelja ter njegovo poučevanje (www.center-motus.si > ucni-stili-kaj-zakaj-pomembni, Carol Vorderman: Kako se (na) učiti ? priročnik za učinkovito in uspešno učenje).

Slika 3: Učni stili med učenci

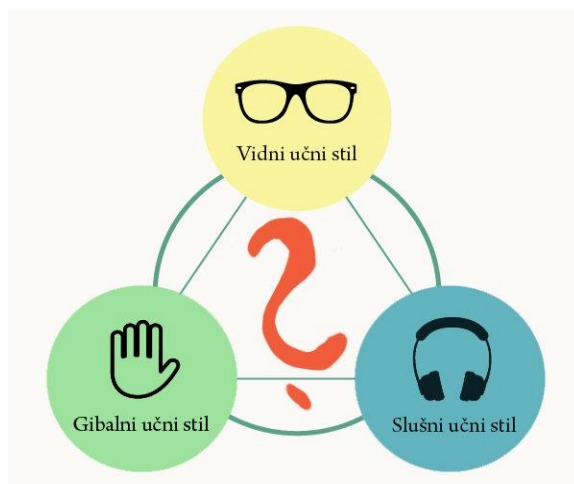
2.3.1 VIDNI ALI VIZUALNI TIP

Vidni ali vizualni tip je tip, ki opomni vidne vtise in barve. Posameznik s tem stilom si snov najbolje ponazori v obliki slik. Raje bere sam, kot da posluša. Učni pripomočki, ki jih pri tem uporablja, so zato zemljevidi, grafi, preglednice, knjige in drugi. Poleg tega rad uporablja barve pri učenju. Govori hitro, besedišče, ki ga uporablja, zajema predvsem besede, ki označujejo vidne vtise. Učenec ima jasne predstave in vidi bistvo problema. Je urejen, organiziran, sistematičen, redoljuben, poslušen, miren, premišljen in opazuje. Pri učenju ga hrup ne moti. Učenec vizualnega stila ima težave pri zapomnitvi ustnih navodil. Usmerjen je na videz tako sebe kot soljudi. Nad svojim delom želi imeti pregled, zato velikokrat dela skice in miselne vzorce. (Carol Vorderman: Kako se (na)učiti? Priročnik za učinkovito in uspešno učenje)

Slika 4: Vizualni učni stil

Učna tehnika predstavlja konkreten način, kako in kaj počnemo, ko se želimo nečesa naučiti.

Slika 5: Povezanost učnih stilov

Tehnika učenja, ki je priporočljiva za vizualni prevladujoči zaznavni stil, je zapisovanje med poukom, pri tem se svetuje uporaba slikovnih podob in simbolov. Potrebno si je dobro organizirati in strukturirati snov in zapiske. Dobro je, če zapiskom dodamo barve in jih naredimo v obliki miselnega vzorca. Potrebno je tudi dobro poslušanje ustnih navodil in pred samim učenjem urediti delovni prostor. Vizualni tipi bi lahko uporabili tehniko lističev ali kartončkov. Na primer: nepravilne glagole (angleščina) bi z različnimi barvami napisali na lističe. Te bi nalepili po stenah sobe, vratih omare, na ogledalo, v kuhinji ... ter jih prebrali vsakič, ko bi prišli v prostor ali ga zapustili. Priporočljiva je tudi uporaba

diagramov. Zelo dobro je, če si je možno snov ogledati na videoposnetku ali na kašnem filmu. Namesto besed je dobro uporabljati simbole, najpogosteje, ko se neka beseda ponavlja.

Slika 6: Tehnike učenja za vizualni učni stil

2. 3. 2 SLUŠNI ALI AVDITIVNI TIP

Slušni ali avditivni tip uporablja besede, ki označujejo slušne vtise. Učenec, pri katerem prevladuje slušni stil, se največ nauči iz pogovorov, predavanj in razprav. Govori ritmično in rad uporablja izraze, kot so: to mi dobro zveni ali to je odgovor na vprašanje. Rad bere glasno, če pa bere tiho, zraven premika ustnice. Ob delu zlahka izgubi koncentracijo in odvrne misli od bistva, pogosto se pogovarja sam s seboj in se uči s pomočjo samogovorov. Hrup ga med učenjem zelo moti. Pri branju uporablja notranji dialog. Je zelo zgovoren in razlaga na dolgo in široko. Zagotovo se pri spraševanju odreže bolje kakor pri pisnem preizkusu znanja. Rad ima glasbo in je dober v oponašanju narečij, glasov živali, melodij ... Snov si zapomni po korakih, zato mu mora biti podana postopoma. Rad ima predavanja, razprave, debate, razgovore in si s tem veliko zapomni.

Slika 7: slušni učni stil

Tehnike učenja, ki so priporočljive za slušni prevladujoči zaznavni stil, so obiskovanje pouka in biti pri pouku čim bolj aktiven, postavljanje vprašanj učitelju, sodelovanje na razpravah in podobno. Prostor za učenje si je potrebno pripraviti tako, da je snov lahko govoriti na glas in glasno brati. Zelo pomembno je, da je okolje učenja mirno in brez hrupa, v ozadju lahko igra kakšna prijetna glasba. Učenje naj poteka po korakih in sistematično, zato je priporočljivo, da si zapiske snema. Besede oziroma podatke, ki so pomembni, je dobro poudariti z glasom. Za test je dobro, da snov pogosto ponavlja ustno in da težja vprašanja vadi tako, da jih zapiše in nanje ne odgovarja ustno.

Slika 8: Tehnike učenja za slušni učni stil

2.3.3 TELESNO – GIBALNI ali KINESTETIČNI TIP

Telesno–gibalni ali kinestetični tip uporablja izraze, ki označujejo občutke. Učenec, pri katerem prevladuje kinestetični učni stil, se najbolje uči tako, da delo izvaja sam. Rad dela v skupini in opravlja projektne naloge. Zelo dobro mu gre igranje vlog ter zelo rad bere akcijske knjige. Dotika se predmetov, ljudi ter se veliko giblje. Snov si zapomni s telesno aktivnostjo, z opazovanjem in z delom s predmeti, kot so laboratorijske vaje. Bolje si zapomni celotno izkušnjo kot pa podrobnosti. Ob branju si kaže s prstom ter govori počasi. Bolje piše kot govori. Reagira telesno, saj je na prvem mestu dober občutek in mu videz ne pomeni veliko. Pri kinestetičnem tipu učenca je mišični razvoj hitrejši kot pri učencih vizualnega in slušnega tipa (anki-utrjevanje.weebly.com › u268ni-stili, anki-utrjevanje.weebly.com › u268ni-stili).

Slika 9: Kinestetični učni stil

Če je vaš prevladujoči zaznavni stil kinestetični, se je dobro učiti s pisalom v roki in si sproti zapisovati dejstva, podatke, ideje. Dobro je, če snov ponavljate med hojo po sobi ali pa med sprehodom in celo tekom. Ko si delate zapiske, si jih zapisujte s svojimi besedami oziroma z besedami, s katerimi si boste snov najbolje zapomnili. Ko se naučite, stvari, ki ste se jih naučili, preverite v praksi. V podrobnosti neke snovi se spustite takrat, ko celotno gradivo najprej preberete in si ustvarite celoto. V zapiske je priporočljivo dodati veliko primerov ter slike, ki te primere prikazujejo.

Slika 10: Tehnike učenja za kinestetični učni stil

2.4 FIT PEDAGOGIKA

Fit pedagogika je nova strategija učenja in poučevanja, ki temelji na besedi Fit (biti v dobri psihofizični kondiciji). Zajema učne metode, pri katerih učenci v procesu učenja dosegajo psihofizično ravnovesje in s tem kakovostnejše učenje. Fit pedagogika poudarja učenje v gibanju, gibanje skozi igro in dobro raven znanja. V učne metode vključuje vse vidike posameznikovega razvoja: motoriko, spoznavanje, osebni, socialni, čustveni in telesni razvoj. Učenje in razvoj otrok zahteva harmoničen pristop k vsem omenjenim področjem, saj je to v ospredju Fit pedagogike. Strategija učenja v gibanju se prepleta z igro, ki je najučinkovitejša metoda učenja, ker učence spodbuja k raziskovanju lastnih gibalnih ter drugih zmožnosti. Z učenjem, ki predstavlja drugačne izzive, rastejo v sposobnejše osebe, ki iščejo rešitve, se učijo razmišljati in izzivajo svojo ustvarjalnost. Glavni cilj Fit pedagogike je zdrav, celosten razvoj in doseganje boljših učnih rezultatov otrok in mladostnikov.

Najpomembneje pri vsem je povezanost vidnega, slušnega in kinestetičnega stila učenja z aktivnim učenjem, tako imenovano učenje z notranjo motivacijo. Zato se nama Fit pedagogika zdi še posebej pomembna, saj resnično povezuje vse učne stile v celoto. (<http://www.pedenjpednm.si/fit-pedagogika/>)

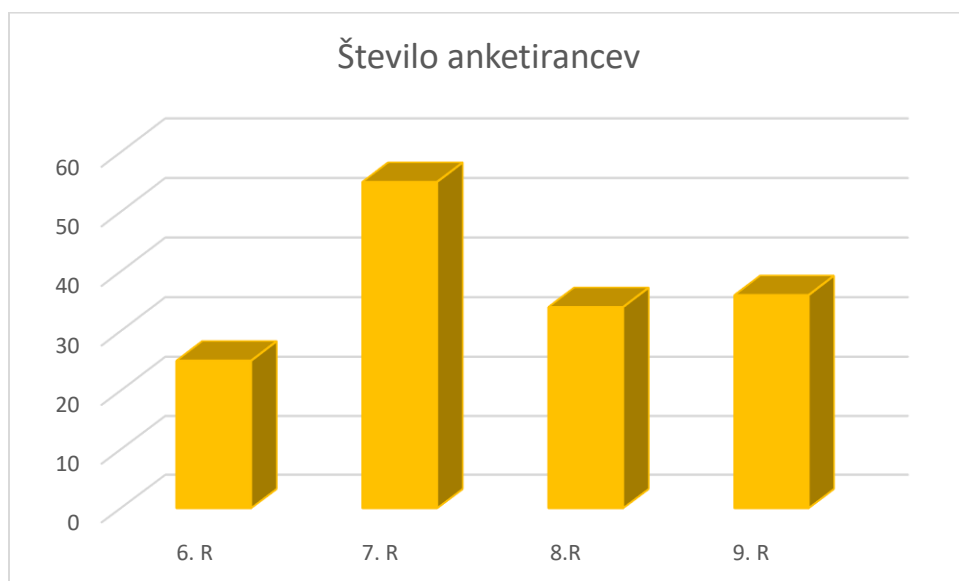
3 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

V mesecu februarju sva med učenci naše šole izvedli spletno anketo preko sistema 1ka. Vanjo sva vključili učence od 6. do 9. razreda. Kot je razvidno iz tabele in grafa, sva anketirali 150 učencev.

Anketa je priloga naloge.

Razred	6. r	7. r	8. r	9. r	Vsi
Število učencev	25	55	34	36	150

Tabela 1: Anketiranci po razredih

Graf 1: Anketiranci po starosti

Anketirali sva 25 učencev iz 6. razreda, 55 iz 7r., 34 iz 8r. in pa 36 iz 9. razreda. Skupaj sva dobili 150 anket. V nadaljevanju so podatki združeni, saj sva na podlagi pridobljenih rezultatov sklenili, da so skupni podatki bolj smiselni.

3. 1 SI ŽE KDAJ SLIŠAL ZA IZRAZ UČNI STILI?

- a) Da
- b) Ne
- c) Se ne spomnim

	Da	Ne	Se ne spomnim
Rezultati	68	40	42

Tabela 2: Poznavanje izraza učni stil

Graf 2: Si že kdaj slišal za izraz učni stil?

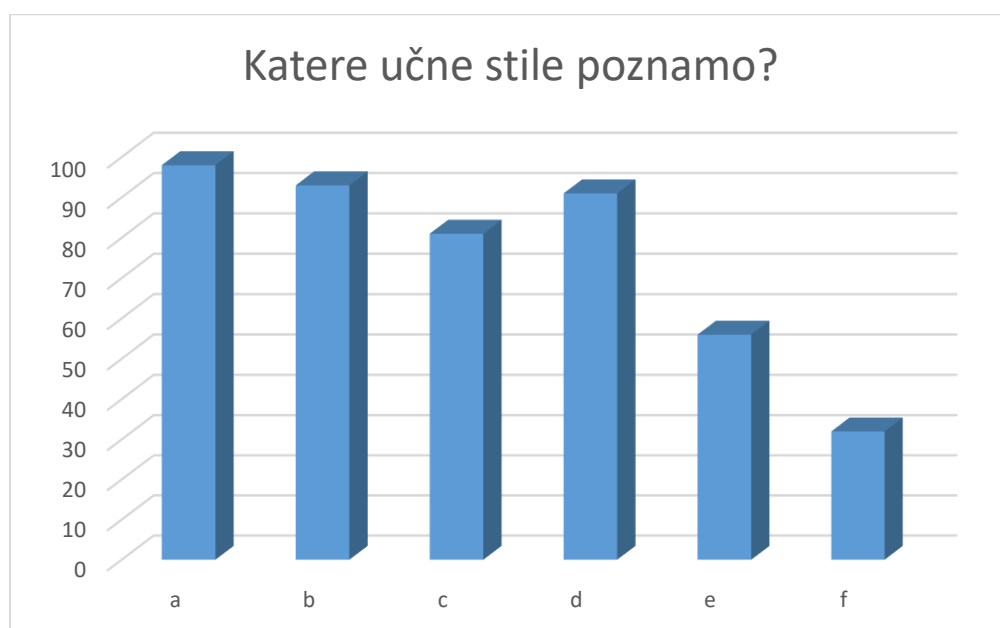
S prvim vprašanjem sva želeli preveriti, ali učenci poznajo oziroma so že slišali za izraz učni stil. Rezultati na to vprašanje so naju nekoliko presenetili, saj niti polovica anketirancev še ni slišala za ta izraz oziroma se ne spomnijo, da bi zanj slišali. To pomeni, da morava najino prvo hipotezo ovreči. (H1: Več kot polovica anketiranih učencev je že slišala za izraz učni stil.)

3.2 KATERE UČNE STILE POZNAMEO?

- a) Slušni učni stil
- b) Gibalni učni stil
- c) Bralni učni stil
- d) Vidni učni stil
- e) Risalni učni stil
- f) Ne poznam učnih stilov

	a)	b)	c)	d)	e)	f)
Rezultati	98	93	81	91	56	32

Tabela 3: Katere učne stile poznamo?

Graf 3: Katere učne stile poznamo?

Pri tem vprašanju je bilo več možnih odgovorov. Ponudili sva jih šest, pravilni so bili trije (a, b, d), dva sta bila napačna (c, e), odgovor »f« pa jim je ponudil možnost, da učnih stilov ne poznajo. Najpogosteje so anketiranci izbrali tri pravilne odgovore, kljub temu da so rezultati prejšnjega vprašanja nakazali, da precej učencev učnih stilov ne pozna.

3.3 KATERA TRDITEV VELJA ZA SLUŠNI (AVDITIVNI) UČNI STIL?

- a) Snov si lažje zapomnijo, če slišijo razlago ali če imajo priložnost, da se o vsebini s kom pogovarjajo, lahko se učijo tudi tako, da pripovedujejo sami sebi ...
- b) Značilno je, da predmete tipajo ali z njimi kaj počnejo. Med učenjem se pogosto zibajo ...
- c) Med učenjem radi poslušajo glasbo in jedo hrano.
- d) Ne vem.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	99	10	4	37

Tabela 4: Katera trditev velja za slušni učni stil?

Graf 4: Katera trditev velja za slušni učni stil?

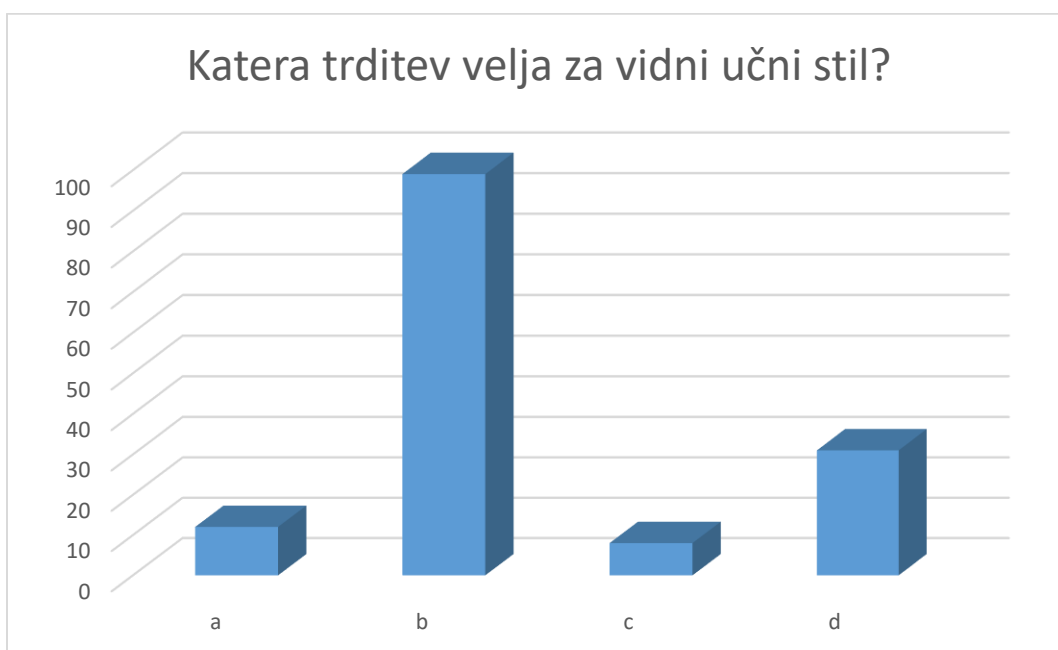
Najpogosteje je bil izbran odgovor »a«, ki je tudi pravilen. Skupaj je ta odgovor izbralo 66 % vseh anketirancev. 24,7% anketiranih učencev odgovora na to vprašanje ni poznalo, ostali pa so izbrali napačen odgovor.

3.4 KATERA TRDITEV VELJA ZA VIDNI (VIZUALNI) UČNI STIL?

- a) Snov na glas ponovijo in se jo naučijo na pamet.
- b) Predstavljajo si stvari in hitro vidijo bistvo v problemu, zapomnijo si slikovno gradivo in podobe...
- c) Uporabljajo svoje izkušnje in stvari, ki so otipljive, ustno ponavljajo snov ...
- d) Ne vem.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	12	99	8	31

Tabela 5: Katera trditev velja vidni učni stil?

Graf 5: Katera trditev velja za vidni učni stil?

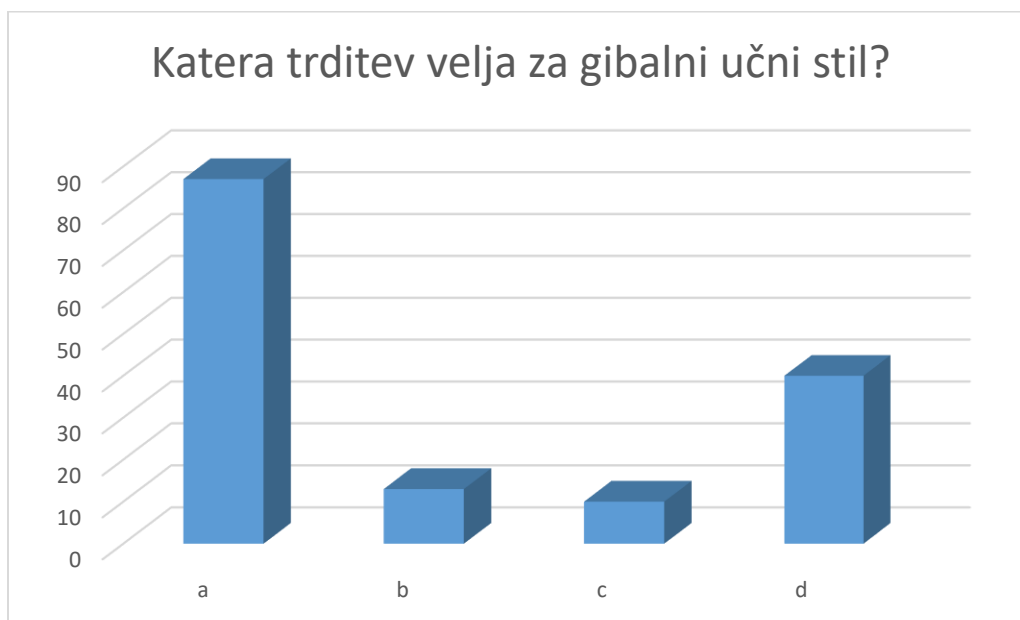
Pri tem vprašanju je pravilen odgovor **b**, »Predstavljajo si stvari in hitro vidijo bistvo v problemu, zapomnijo si slikovno gradivo in podobe ...«, izbralo 66 % anketirancev, kar pomeni, da jih je več kot polovica odgovorila pravilno. 20,7 % učencev odgovora na to vprašanje ni poznalo, ostali so izbrali napačno možnost.

3.5 KATERA TRDITEV VELJA ZA GIBALNI (KINESTETIČNI) UČNI STIL?

- a) Uporabljajo izraze, ki označujejo občutke, radi se dotikajo ljudi in stvari, pogosto imajo v roki kakšno stvar.
- b) Na tihem razpravljajo s seboj, o svojih občutkih ...
- c) Odločitve sprejemajo glede na to, katera jim najboljše zveni ...
- d) Ne vem.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	87	13	10	40

Tabela 6: Katera trditev velja za gibalni učni stil?

Graf 6: Katera trditev velja za gibalni učni stil?

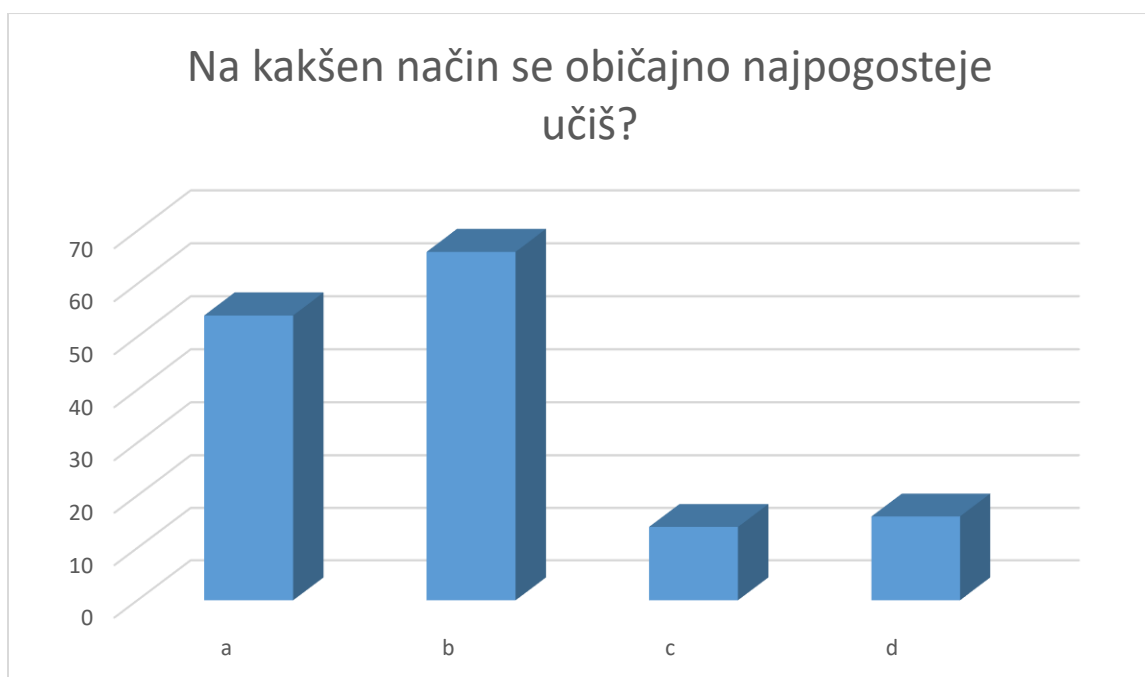
Trditev a »Uporabljajo izraze, ki označujejo občutke, radi se dotikajo ljudi in stvari, pogosto imajo v roki kakšno stvar«, je izbralo 58 % učencev, ta odgovor je bil tudi pravilen. Še vedno pa 26,7 % anketirancev ni poznalo odgovora na to vprašanje, medtem ko so ostali izbrali napačno možnost. Iz zgornjih rezultatov lahko sklepava, da več kot polovica učencev ob ponujenih opredelitvah prepozna vse učne stile.

3.6 NA KAKŠEN NAČIN SE OBIČAJNO NAJPOGOSTEJE UČIŠ?

- a) Naredim si izpiske (miselni vzorec, alineje...), ki so lahko barvno opremljeni.
- b) Snov glasno ponavljam in se jo naučim.
- c) Ob učenju se premikam in naredim praktične primere.
- d) Drugo.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	54	66	14	16

Tabela 7: Na kakšen način se običajno najpogosteje učiš?

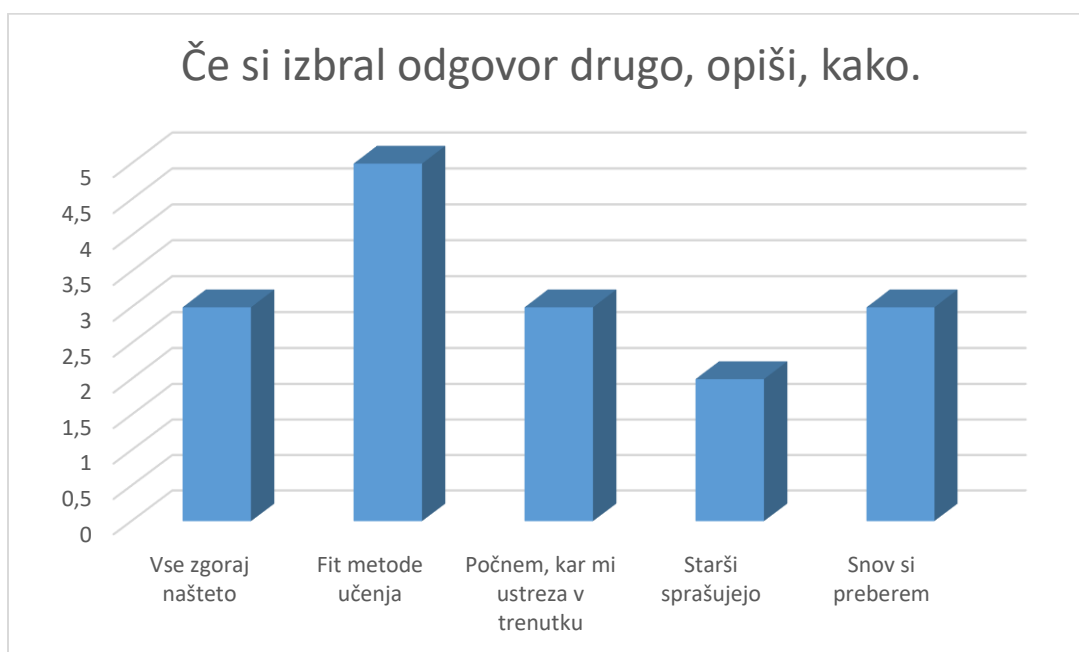
Graf 7: Na kakšen način se običajno najpogosteje učiš?

66 učencev se najpogosteje uči tako, da snov glasno ponavlja (odgovor b - avditivno), 54 jih najpogosteje uporablja izpiske, ki so barvno opremljeni (odgovor a - vizualno), 10,7 % anketirancev pa se uči na drugačne načine, ki jih bova predstavili v nadaljevanju analize anketnega vprašalnika.

6.a) Če si izbral odgovor »drugo«, opiši, kako.

	Vse zgoraj naštetu	Fit metode učenja	Počnem, kar mi ustreza v trenutku	Starši sprašujejo	Snov si preberem
Rezultati	3	5	3	2	3

Tabela 8: Kako se še drugače učiš?

Graf 8: Kako se še drugače učiš?

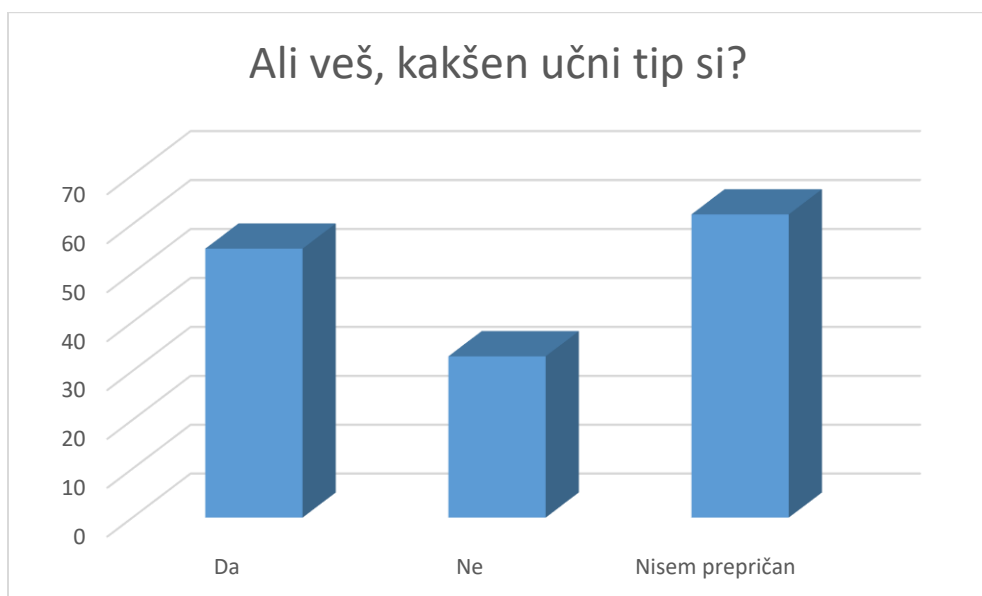
Pri tem vprašanju so učenci največkrat zapisali, da se učijo s pomočjo Fit metod učenja (fit pedagogika), kar je zelo spodbuden podatek. Nekateri se učijo na različne načine oziroma vse hkrati: ob učenju se premikajo in delajo praktične primere, snov si glasno ponavljajo in se jo naučijo, naredijo si izpiske (miselni vzorec, alineje...), ki so lahko barvno opremljeni, itd.

3.7 ALI VEŠ, KAKŠEN UČNI TIP SI?

- a) Da
- b) Ne
- c) Nisem prepričan/prepričana

	Da	Ne	Nisem prepričan
Rezultati	55	33	62

Tabela 9: Ali veš kateri učni stil je tvoj prednostni?

Graf 9: Ali poznaš svoj učni stil?

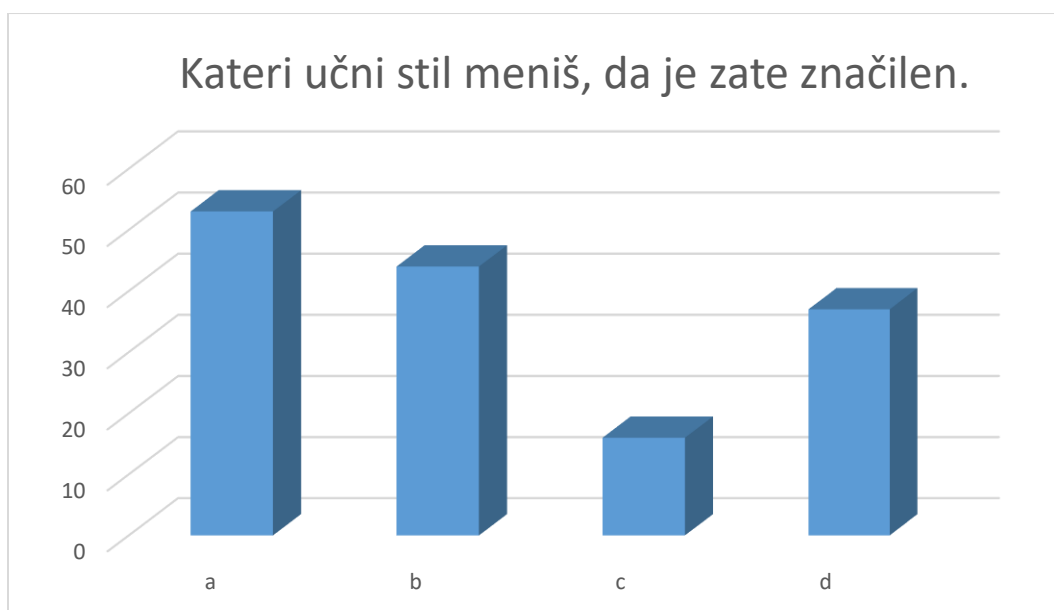
Največ anketiranih učencev ni prepričano, kateri je njihov učni stil. Samo 36,7 % ga pozna. Glede na te podatke lahko potrdimo najino drugo hipotezo (**H2: Več kot polovica učencev ne pozna ali pa ni prepričana o svojem učnem stilu**). Kljub temu, da sva pričakovali, da bodo rezultati vendarle drugačni, naju najini občutki niso varali.

3.8 GLEDE NA PREBRANO IZBERI, ZA KATERI UČNI STIL MENIŠ, DA JE ZATE ZNAČILEN.

- a) Vidni (vizualni) učni stil
- b) Slušni (avditivni) učni stil
- c) Gibalni (kinestetični) učni stil
- d) Ne vem, se ne znam oceniti

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	53	44	16	37

Tabela 10: Ali se znaš oceniti, kateri učni stil si?

Graf 10: Ali znaš oceniti, kateri učni stil si?

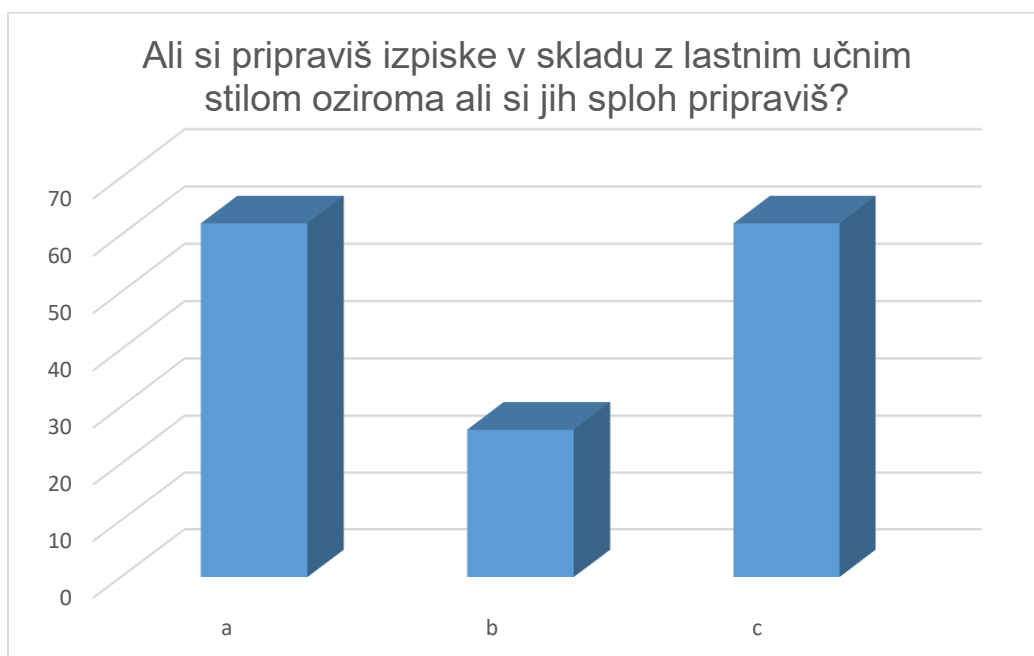
Anketiranim učencem sva, preden so odgovorili na to vprašanje, pri prejšnjih vprašanjih podali trditve, ki opisuje vsak učni stil, vendar se še vedno 37 učencev ni znalo opredeliti, kateri učni stil bi lahko bil njihov. Kljub vsemu je večina učencev pri tem vprašanju prepoznala svoj učni stil in tako lahko potrdiva najino tretjo hipotezo (**H3: Večina učencev je po prebranih trditvah, ki opisujejo vsak učni stil, prepoznala svoj prednostni učni stil.**)

3.9 ALI SI PRIPRAVIŠ IZPISKE V SKLADU Z LASTNIM UČNIM STILOM OZIROMA ALI SI JIH SPLOH PRIPRAVIŠ?

- a) Da
- b) Ne
- c) Včasih

	a)	b)	c)
Rezultati	62	26	62

Tabela 11: Ali si pripraviš izpiske?

Graf 11: Ali si pripravljáš izpiske glede na tvoj učni stil?

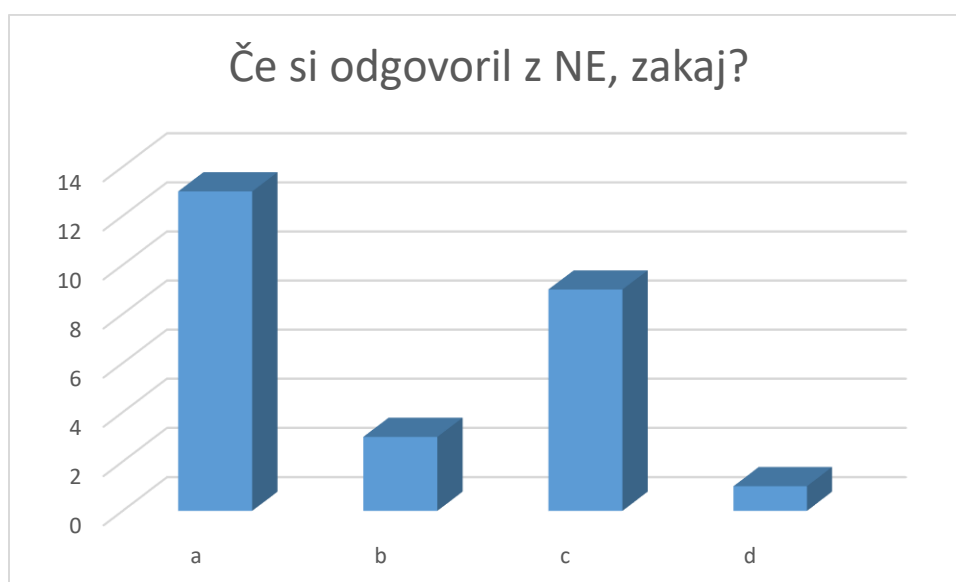
Skozi anketni vprašalnik so učenci lahko prepoznali in opredelili svoj učni stil. Na podlagi tega naju je zanimalo, če si med učenjem pripravljajo izpiske in če si le-te naredijo glede na svoj učni stil. Rezultati so pokazali, da si večina učencev redno oz. včasih pripravi izpiske v skladu z lastnim učnim stilom. 17,3 % anketirancev si izpiskov ne pripravlja. Učence, ki so odgovorili z NE, sva v nadaljevanju vprašali po konkretnem razlogu, zakaj tega ne počnejo.

3.10 ČE SI ODGOVORIL Z NE, ZAKAJ?

- a) Ker se mi to ne zdi potrebno.
- b) Ker menim, da se moje znanje zaradi tega ne bi izboljšalo.
- c) Ker se mi to zdi potrata časa.
- d) Ker nisem vedel, da se lahko učim glede na svoj učni stil.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	13	3	9	1

Tabela 12: Zakaj si ne pripraviš izpiskov?

Graf 12: Zakaj si ne pripravljáš izpiskov?

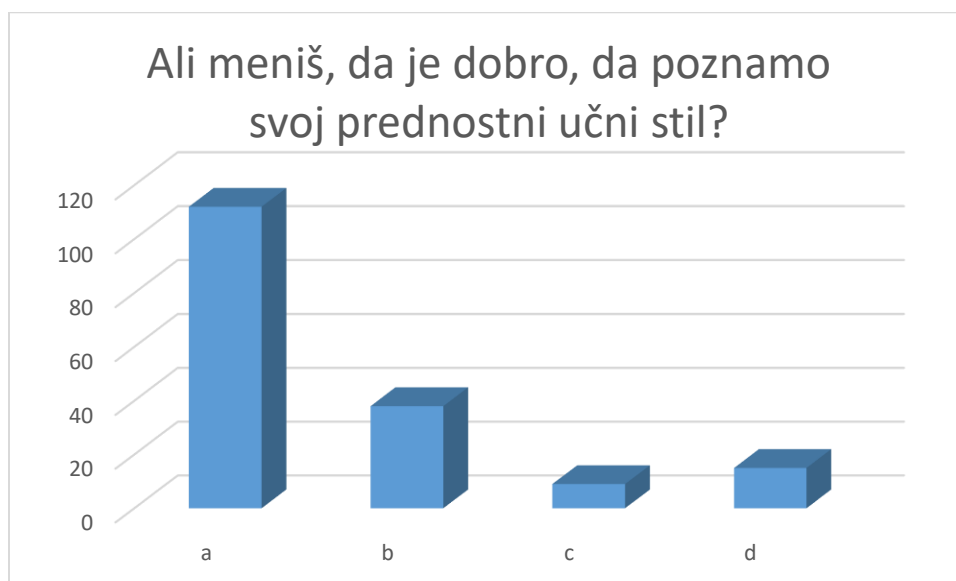
Kot sva omenili že pri prejšnjem vprašanju, naju je pri učencih, ki si izpiskov ne pripravljajo, zanimal konkreten razlog. Rezultati so pokazali, da največ učencev meni, da to ni potrebno oziroma da je priprava izpiskov potrata časa. Samo eden učenec ni vedel, da se lahko uči glede na svoj učni stil, kar je morda rezultat tega, da o tem področju premalo ve.

3.11 ALI MENIŠ, DA JE DOBRO, DA POZNAMO SVOJ PREDNOSTNI UČNI STIL?

- a) Da, ker lahko izboljšam svoje učenje.
- b) Da, ker lahko bolje razumem in spoznavam snov.
- c) Da, ker lahko tudi učitelji zaradi tega izboljšujejo svoje delo.
- d) Poznavanje stilov ni pomembno.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	112	38	9	15

Tabela 13: Ali je dobro poznati svoj učni stil?

Graf 13: Ali je dobro poznati svoj učni stil?

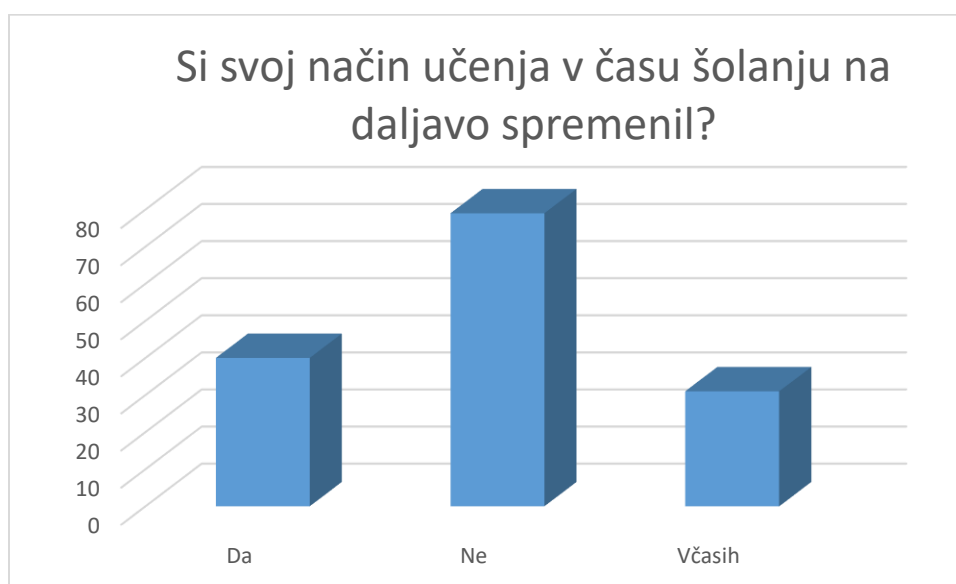
Pri tem vprašanju sva učencem ponudili več možnih odgovorov, saj je poznavanje učnega stila dobro na več področjih. Večina, kar 112 anketirancev, je mnenja, da je poznavanje učnega stila pomembno zato, ker s tem lahko izboljšajo svoje znanje, 38 jih meni, da zaradi tega lahko bolje razumejo in spoznavajo snov, 9 pa zato, ker lahko tudi učitelji zaradi tega izboljšujejo svoje delo. 15 učencev meni, da poznavanje učnih stilov sploh ni pomembno, kar bi pripisali temu, da ti učenci premalo vedo o učnih stilih.

3.12 SI SVOJ NAČIN UČENJA V ČASU ŠOLANJU NA DALJAVO SPREMENIL?

- a) Da
- b) Ne
- c) Včasih

	Da	Ne	Včasih
Rezultati	40	79	31

Tabela 14: Si spremenil način učenja v času šolanja na daljavo?

Graf 14: Si spremenil način učenja v času šolanja na daljavo?

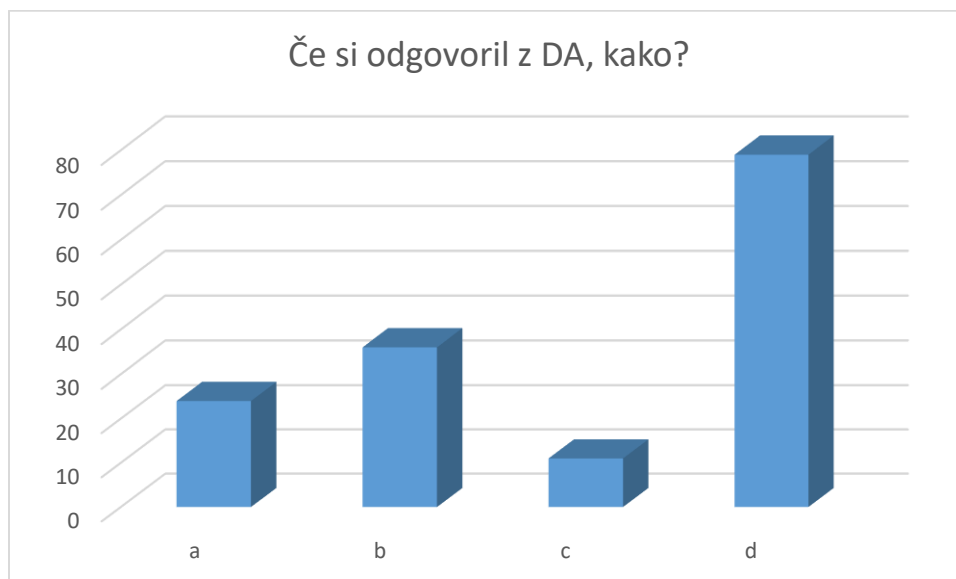
52,7 % anketiranih učencev svojega učenja v času šolanja na daljavo ni spremenilo, s tem lahko potrdiva najino četrto hipotezo (**H4: Več kot polovica anketiranih učencev svojega načina učenja v času šolanja na daljavo ni spremenila**).

Če si odgovoril z DA, kako?

- a) Več sem se učil s pomočjo Fit metod ali drugih gibalnih tehnik.
- b) Za zapiske uporabljam več barv, pogosteje si snov izpisujem.
- c) Pogosteje se učim iz video ali avdio posnetkov, tako, da jih poslušam.
- d) Nisem spremenil načina učenja.

	a)	b)	c)	d)
Rezultati	24	36	11	79

Tabela 15: Kako si spremenil svoj način učenja?

Graf 15: Kako si spremenil svoj način učenja v času šolanja doma?

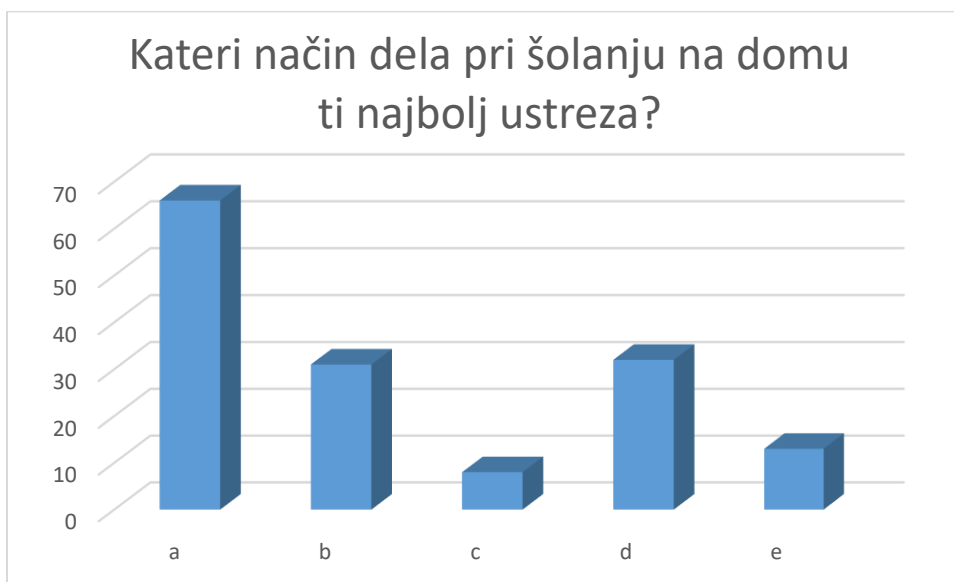
Učence, ki so spremenili svoj način učenja v času šolanja na daljavo (teh je bilo 40), sva povprašali, na kakšen način so to naredili. Najpogosteje so za izpiske začeli uporabljati več barv in si snov pogosteje izpisovali. Pri najini zadnji hipotezi sva predvidevali, da so se učenci v času šolanja na daljavo najpogosteje učili s pomočjo Fit pedagogike, zato morava to hipotezo ovreči. (H5: **Kot najpogostejši odgovor pri spremembi načina učenja so anketirani učenci izbrali Fit metode**).

3.13 KATERI NAČIN DELA PRI ŠOLANJU NA DALJAVO TI NAJBOLJ USTREZA?

- a) Video konference
- b) V spletno učilnico naložena učna gradiva
- c) Posneta razlaga snovi
- d) Vseeno mi je, vse mi ustreza
- e) Nič mi ne ustreza

	a)	b)	c)	d)	e)
Rezultati	66	31	8	32	13

Tabela 16: Kaj ti najbolj ustreza pri šolanju na domu?

Graf 16: Kaj ti najbolj ustreza pri šolanju na domu?

Delež učencev, ki so jim v času šolanja na daljavo najbolj ustrezale videokonference, je bil 44 %, kar je najvišji odstotek odgovorov. Učencev, ki jim v tem času ni ustrezalo popolnoma nič, pa je bilo 13 oziroma 8,7 %.

Ob koncu analize anketnega vprašalnika lahko izluščiva nekaj ugotovitev. Na začetku izpolnjevanja ankete učenci niso povsem vedeli, kaj učni stili pravzaprav so, skozi anketo pa so o tem dobili pojasnila. Tako lahko zaključiva, da so jih vendarle prepoznali in se nekateri znali do njih tudi opredeliti. Sledilo je več vprašanj, s katerimi sva želeli ugotoviti, koliko učencev (po njihovem mnenju) se uči po posameznem učnem stilu. Spodbuden je podatek, da so se anketiranci zavedali pomena (pre)poznavanja lastnega učnega stila in pozitivnih učinkov.

Glede na spremenjene pogoje učenja in delovanja šole v času najine raziskave naju je tudi zanimalo, če so ob šolanju doma svoje učne navade kaj spreminjali. Sklepali sva, da so bolj (fizično) aktivni s pomočjo fit pedagoških metod, ki jih naša šola aktivno vključuje v pouk. Pri tem razmišljanju sva se zmotili.

Iz rezultatov lahko sklepava, da je razmerje med učenci, ki so bolj vizualni oz. avditivni, približno enako. Nekoliko manj učencev bi iz rezultatov ankete lahko opredelili kot tiste, ki imajo svoj prednostni učni stil kinestetičen. Glede na najina teoretična izhodišča naloge lahko zaključiva, da so rezultati glede učnih stilov učencev predmetne stopnje ustrezni in kažejo na to, da je to področje, o katerem bi svoje znanje želeli poglobiti.

4 INTERVJU Z RAVNATELJICO ŠOLE, GOSPO MARIJANO KOLENKO

Naša šola je aktivno vpeta v mnoga področja. Velik poudarek dajemo vrednotam, odnosom, uspešnemu učenju in poučevanju ter v naše delo vpeljujemo številne nove pristope, med njimi tudi učenje in poučevanje na podlagi poznavanja učnih stilov ter fit pedagoškimi metodami. O vsem tem sva se pogovarjali z ravnateljico šole.

Intervju objavlja v celoti.

1. Ali menite, da je na naši šoli dovolj poudarka na učnih stilih?

Na naši šoli smo pred leti stopili na pot sprememb na učno-vzgojnem področju z željo, da z novimi načini dela čim hitreje pričnemo spreminjati sam pouk. Z načini poučevanja učitelji v proces pouka vnašajo spremembe, ki so nujne zato, ker prihajajo v šolo vedno nove generacije z drugačnimi predznanji, z drugačnimi pristopi, z drugačno koncentracijo, z drugačnimi zanimanji, z drugačno motivacijo.

To je namreč izjemnega pomena. To pomeni, da morajo učitelji v tem sodobnem času upoštevati ravno to. Da v šolo prihajajo drugačni otroci, kot so prihajali pred 15 leti ali več, ki so drugače pripravljene za vstop v šolo, ker so se tudi okoliščine v družbi in v družinah zelo spremenile. Pomeni, da prihajate vi mnogo bolj »opremljeni«, z več predznanja, kvaliteta družinskega življenja se je spremenila in zaradi tega je vpliv na šolo tudi zelo velik. In še nekaj smo ugotovili: stare metode, ki so bile nekoč didaktično izjemno dobre, metodično-didaktični pristopi za poučevanje danes, v tem času ne zdržijo več. Na to vpliva več dejavnikov, pa morda o tem malo pozneje.

Naj se vrnem nazaj. To nas je usmerilo, da smo morali začeti brskati po novih spoznanjih o metodiki, didaktiki pouka za posamezna predmetna področja, že v prvem razredu in po celi vertikali vse do 9. razreda. Ugotovili in dognali smo, da nova spoznanja nevroznanosti prinašajo veliko pozitivnih sprememb, predvsem v duhu vloge vas učencev pri pouku. In tudi zaradi tega so morali učitelji začeti pridobivati nova znanja s tega področja. To seveda vpliva na vnašanje novih učnih stilov pri samem pouku: da ste vi zdaj bolj aktivni, da je učenec v središču učnega procesa, ne več toliko učitelj. Učitelji so se morali odmakniti od vloge, ko samo predavajo, vam razlagajo, ko vam oni vse predstavijo, da ugotovijo, kakšna so predznanja učencev, kaj že znate, kaj vas

zanima, kako bi tudi vi lahko doprinesli s svojimi idejami, kaj se želite naučiti ob določeni učni tematiki. Vse to seveda vpliva na učne stile poučevanja. Danes imajo učenci več priložnosti učiti se drugače. Menim, da smo zdaj zaobjeli celo osnovno šolo od prvega do devetega razreda in da vam večina učiteljev na predmetni stopnji že ponuja te novosti. Prav zato imajo učenci več priložnost srečevati se z različnimi učnimi stili.

2. Kako pomembno se vam zdi, da učenci poznajo svoj prednostni učni stil in zakaj?

Zelo pomembno je, da skozi učiteljevo delo to spoznate tudi učenci, predvsem zato, da boste s pomočjo primerno izbranega učnega stila ugotovili, kateri vam je najbolj pisan na kožo. Vemo, da ste zelo različni kot posamezniki. Učitelj ima pred seboj celo skupino učencev v razredu. Zelo je pomembno, da uporablja različne učne pristope, učne stile, različne učne metode učenja, da vi skozi njegove pristope ugotovite, kateri pristopi ali učni stili ležijo vam kot posameznikom. Meni recimo ustreza, da sama iščem vire, da raziskujem, da sama brskam po različni literaturi in se iz tega učim. Nekomu je treba povedati, razložiti vsak pojem posebej. Nekdo drug mu mora razlagati, da bo stvar razumel. Nekateri še vedno delujejo z učnim stilom, da se učijo »na pamet«, ker imajo dober spomin, jim pa ne leži povezovanje. Zato je zelo pomembno, da vi kot učenci poznate svoje učne stile, da ste lahko mnogo bolj učinkoviti, se hitreje učite, prihranite pri času pri samostojnem učenju. Če vem, kateri učni stil naj uporabim, da bom pri učenju najhitrejša, mi na drugi strani le-ta prihrani čas, ki ga lahko porabim za kaj drugega. Pomeni, da ste vi tisti, ki morate na osnovi ponujenih načinov dela, ponujenih metod poučevanja, ponujenih učnih stilov pri sebi ugotoviti, kaj vam najbolj ustreza. Nekateri ste sposobni, da sami ugotovite, kaj vam leži, nekaterim mora pri tem pomagati učitelj, npr. pri zgodovini, matematiki, likovni vzgoji ... nekaterim morda tudi starši pomagajo, ko vas opazujejo, kako se učite ali delate domače naloge.

To je torej en vidik. Če poznam svoj učni stil, sem bolj motivirana, prihranim čas, se raje učim in grem raje h knjigi, k zvezku, se hitro naučim, ker vem, da sem učinkovita. Če tega ne poznam, lahko porabim ogromno časa in sem bolj izgubljena in znanje verjetno ne bo takšno, kot bi bilo, če bi prepoznala svoj učni stil. To je izjemnega pomena za vaše

samostojno domače delo. To, kar v šoli spoznate in odkrijete, kaj vam je blizu ter znanje znate uporabiti doma.

Če učenci odkrijete, katera metoda vam je najbližja, kateri učni stil in pristop vam najbolj leži, imate od tega veliko koristi: ste samozavestnejši, učinkovitejši, hitrejši in imate s tem priložnost, da pridete do trajnih znanj. Ta pa so tista, ki nam ostanejo kot rdeča nit za vse življenje. So tista, za katera ni potrebno, da jih preverjamo v literaturi oziroma da iščemo odgovore zato, da se lahko o stvareh pogovarjamo. To so znanja, za katera želimo, da jih tudi učenci usvajate, da jih boste lahko uporabili v nadaljnjem izobraževanju. Bolj kot bodo vaša znanja postala trajna, bolj jih boste lahko uporabljali v prihodnje. Če v osnovni šoli odkrijete svoj učni stil, vam bo v srednji šoli, ko se razširi obseg znanj, snovi in predmetov, to izjemno koristilo.

3. Ali menite, da bi lahko učence bolj spodbudili k razmišljanju o učnih stilih?

Absolutno. Na naši šoli se zelo trudimo, da se že nekaj let vsi učitelji sistematično izobražujemo na tem področju, ravno s temi novimi znanji zato, da bi učencem čim bolje in hitreje ponudili takšen način učenja. Vse naenkrat zagotovo ne gre, saj so ta spoznanja resnično zelo obširna, ne moremo se hkrati naučiti vsega. Kot ravnateljica te šole od učiteljev pričakujem, da z učenci ta znanja delijo, torej nova znanja o učnih stilih in metodah dela, da se z vami o tem pogovarjajo zato, da boste tudi vi imeli priložnost, da čim več učnih stilov sami prepoznate. Tako vem, da že poznate fit metode, da veste, kaj pomeni metoda pingo ali metoda »teci kot nor«. Prav zato, da sami spoznate, da razmišljate, ali vam ustreza ta metoda ali katera druga, da razmišljate, s katerim pristopom boste res lahko najbolj učinkoviti, je pomembno, da se učitelji o tem z vami pogosto pogovarjajo. Takšne velike spremembe na učnem področju seveda zahtevajo svoj čas. To je proces. Vsako leto nekaj dodamo in pričakujem, da vam bomo z leti ponudili velik nabor novih načinov dela pri pouku, ki vam bodo koristili pri samostojnem delu.

Učitelji so zagotovo prvi nosilci spremembe pri pouku v šoli, ker je od njih odvisno, kako vam bodo predstavili te novosti in tu imamo še nekaj dela v prihodnje.

4. Ali menite, da imajo učitelji na naši šoli dovolj znanja o učnih stilih, da lahko učencem na različne načine predajajo znanje?

Delno sem na to vprašanje že odgovorila. Izjemnega pomena je, da se učitelji na splošno zavedo in zavedajo, kako pomembno je, da se vsi neprenehoma učimo. Ta proces tudi pri učiteljih ni nikoli zaključen. Pridejo nova obdobja, nekatere metode in stili zdržijo, potem pa nova spoznanja prinesejo nove načine dela. Nove generacije otrok zahtevajo nove pristope v delu. To se mi zdi zelo pomembno. To pomeni, da se učitelji nikoli ne naučijo do te stopnje, da se lahko nehajo učiti. Nekateri imajo tega znanja že zelo veliko, to so predvsem tisti, ki jih preizkušajo pri pouku. To ne pomeni ves čas, ampak predvsem takrat, ko se ponudi dobra snov, pri kateri ta znanja lahko uporabijo. Vse snovi tega ne prenesejo. Veliko učiteljev ima ustrezna znanja, da to lahko dobro počnejo, nekaj pa se jih lahko še veliko nauči. Tudi mi smo različni med seboj. Moj kolega je rekel: »to, da te nikoli ne mine želja po novih znanjih in spoznanjih, je neverjetno.« In to mora voditi učitelje. Učiti se in spremljati tudi druga strokovna področja. Raznoliki so učitelji in raznolika so znanja med njimi.

5. Po vaši oceni, kdaj otroci toliko dozori, da bi prepoznavanje učnih stilov in strategije učenca lahko povsem razumeli in znanje o tem aktivno uporabljali?

Prve učne stile začnejo naši učenci spoznavati že v 1. razredu. Začenjamo tako, da otroci spoznajo, kaj jim je blizu, kaj jim je všeč. Zagotovo pa v procesu celotne osnovne šole. Ne moremo reči, da v 5. razredu, ker je z vidika razvojne psihologije veliko sprememb tekom osnovnega šolanja v razvoju otroških možganov. Od začetkov šolanja, ko se v 1. razredu otroci učijo zelo konkretno, ko morajo vse otipati in preizkusiti, doživeti skozi vse čute, do 4. - 5. razreda, ko začne učenec simbolno razmišljati in ob koncu, ko ni potrebno več videti vsega, da se nauči in snov razume. Učenci v možganih naredijo zelo veliko razvojnih faz, zato težko rečemo, kdaj kdo kaj usvoji. Nekateri lahko neko področje hitro usvojijo, spet drugi šele v srednji šoli ob predpostavki, da bodo takšen način poučevanja tudi tam nadaljevali. Ob koncu 9. razreda ste učenci sposobni spoznati sami sebe, in tudi, kar je zelo pomembno, kateri učni pristopi in kateri učni stili vam ležijo.

Trudimo se, da bi vam predstavili čim več novih učnih stilov, drugačnih metod načina poučevanja in učenja, da imate lahko dejansko do konca 9. razreda bogat nabor

usvojenih učnih stilov. Pomeni, da lahko tudi razumete, zakaj to počnemo, da veste, da vam to pomaga pri utrjevanju trajnih znanj. Učni stili vam bodo pomagali kasneje v srednji šoli, kot študentom in kot odraslim ljudem. Ko se jih enkrat naučimo, jih uporabljamo ves čas, ker so v skladu z našo osebnostjo in našim razvojem. Zato je to tako zelo pomembno, saj nam v celem življenju pride prav. Upam, da si boste ta znanja prenesli v srednjo šolo, ko bo obseg snovi, predmetov večji, ko je več kritičnega razmišljanja, analiziranja, povezovanja. Vse te stvari se odvijajo v ozadju tega, kaj vi počnete z učnimi stili. Možgani ob koncu šole so že tako razviti, da boste lahko s seboj odnesli bogat kapital.

6. Ali menite, da bi učence zanimala ta tema do te mere, da bi šola organizirala izobraževanje učencev?

Menim, da ja. Predvsem na predmetni stopnji. Na tem mestu se bom dotaknila predmetov biologija, naravoslovje, kemija. To so področja, s katerimi je tudi največ spoznanj povezanih s tem. Npr., ko se učite o človeškem telesu. Vsi vemo, kaj so možgani. Pa vemo, kako tečejo procesi v možganih? Vi kot učenci ste zagotovo sposobni spoznati svoje možgane. Kako so zgrajeni in kakšno je delovanje posameznih delov, kateri del je pomemben za spomin.

Sposobni ste, seveda v prilagojeni obliki. Predavatelj bi moral imeti veliko znanj o tej temi in jih znati približati na način, da bi ga na vaši starostni stopnji razumeli.. Da spoznate, na kateri del možganov vplivate, ko se učite, ko razvijate spretnosti, kompetence, na primer kompetence podjetnosti, ki vam bodo koristile celo življenje. Menim, da bi vas na ta način verjetno tudi učenje bolj zanimalo in da je to dobra ideja, dober predlog. Še posebej za učence zadnje triade.

7. Eno od področij dejavnosti je tudi fit pedagogika. Zakaj ste se odločili ravno za to metodo?

Področje poznam že približno 20 let. To so najnovejša spoznanja iz nevroznanosti, ki se zelo razvijajo. Na začetku je ta metoda razmišljala predvsem v smeri »več gibanja«, kako pomembno je gibanje za otroka, mladostnika, odraslo osebo. Razvijali so jo predvsem v predšolskem obdobju. Fit pedagogika je bila mnogo bolj prisotna v vrtcih kot pa v osnovnih šolah. Nevroznanost v zadnjih letih izjemno napreduje, delajo se številne

raziskave na področju delovanja možganov, znanstveniki še bolj spoznavajo, kakšne so zmožnosti naših možganov. Odstotek zmožnosti se je zagotovo zvišal. To so vsa spoznanja, ki so v ozadju vsega tega in so izjemna.

FP je začela delati širše. Kaj pomeni to za šolajočega otroka? Kaj pomeni hitra stimulacija? Kaj pomeni, da možgane vzdržujemo v napetosti, da ves čas delajo? Da lahko izpeljujejo vse procese učenja? Če bi sedela ves čas pred računalnikom, bi tudi možgani upočasnili delovanje. Zato fit pedagogika. Ker obstajajo metode, ki pomagajo možganom, da bolje in hitreje mislijo. Ker obstajajo metode, ki omogočajo otrokom, da neko snov lažje in hitreje razumejo.

Za fit aktivne metode učenja sem se odločila, ker je bila priložnost, da sem v šolo pripeljala izobraževanja učiteljem, da se izobražujejo na tem področju. Najprej se izobražujem sama, da vem, kaj v šolo pripeljem. Prva izobraževanja tega področja, ne samo fit pedagogike, smo imeli pri nas že vrsto let nazaj, samo fit pedagogiko pa pred približno petimi leti. Odkar smo k projektu pristopili kot modelna šola (to pomeni, da se na tem področju izrazito dela), se vsi učitelji intenzivno izobražujejo, saj samo na ta način hitreje pridobivajo nova znanja.

Fit pedagogika omogoča, da učencem zagotavljamo več gibanja med poukom, s tem se večja koncentracija, motivacija, večja je pomnitev. Fit pedagogika pomaga in spodbuja razmišljanje, primerjave, višje miselne procese. Lažje in hitreje pridemo do trajnih znanj. Ko znanje postane trajno, smo veliko bolj samozavestni in učinkoviti. In s fit metodami počnemo ravno to. Ko ste vi aktivni, se hitreje učite, vaše znanje je veliko boljše, bolj utrjeno in trajnejše.

Fit metode učenja so prihodnost. Mi smo z eno nogo že tam. Nekateri teh znanj sploh nimajo oz. tega področja ne poznajo. Mi pa imamo to srečo, da smo že sestavni dela tega izvrstnega procesa.

8. Ali ste naredili analizo rezultatov dela pred in po uvedbi fit pedagogike pri pouku?

Neke konkretne raziskave znotraj šole še nismo naredili. Namen uvajanja procesa ni bila znanstvena analiza. Če pa bomo kot model na državni ravni začeli preverjati, raziskovati

učinkovitost tega področja, bomo naredili to v okviru inštitucije, ki je odgovorna za ta projekt (Forma 4D), to je mednarodna priznana inštitucija z velikim deležem slovenskega znanja. Zdaj smo v obdobju preizkušanja novih spoznanj, novih metod. Ko bo čas dozorel, bomo v Sloveniji naredili analizo, kakšno je trenutno stanje in kaj se zgodi v procesu od 1. – 9. razreda po uvedbi fit pedagoških metod v primerjavi s šolami, v katerih poučujejo s klasičnimi metodami. To bo znanstvena raziskava. Verjetno bi tudi vi, učenci, znali povedati, kaj vam te metode prinesejo. V 5. razredu že imamo generacijo, kjer se poučuje po teh metodah od prvega razreda. Ugotavljamo, da so mnogo uspešnejši, se hitreje učijo ter da drugače razmišljajo. To zadnje je izredno pomembno. Sproti spremljamo učinke na šolski ravni. Pripravlja pa se velika raziskava na znanstveni stopnji, ki jo bo usmerjala ga. Barbara Konda.

5 FIT METODA V PRAKSI

Kot devetošolki pomagava mlajšim učencem z učnimi težavami. Pri tem so nama v pomoč vsa nova znanja, ki sva jih pridobili v času šolanja, še posebej pa nova (spo)znanja, ki sva jih pridobili z najino raziskovalno nalogo. Naj pojasniva, da fit metode v praksi delujejo in da so rezultati pri znanju učencev boljši. O tem se lahko večkrat prepričava pri najinih mlajših sestrah, ki obiskujeta 4. razred.

Z njima sva obravnavali dve različni učni snovi istega predmeta. Prva je bila, kako ločujemo zmesi in smo se učili na klasičen način, z razlago. Drugo snov, agregatna stanja, sta se dekletki učili s pomočjo fit aktivne metode, ki se imenuje »obešanje perila«. Za obe učni snovi sva se odločili, ker ju pri pouku še niso obravnavali.

Kako sva pristopili:

1. UČNA SNOV: KAKO LOČUJEMO SNOVI (klasična razlaga snovi in ponovitev)
 - Dekletoma sva snov razložili, pripravili sva zapis v zvezek; snov sta prepisali.
 - Naslednji dan smo snov še enkrat skupaj ponovili.
2. UČNA SNOV: AGREGATNA STANJA (učenje z metodo »OBEŠANJE PERILA«)
 - Snov sva jima skupaj naprej razložili.
 - Po sobi sva napeljali tanko vrvico in nanjo obesili listke z vprašanji o obravnavani snovi.
 - Zvezke sta imeli v drugi sobi, z namenom, da sta se gibali.
 - Iz vrvice sta lahko vsakič vzeli samo po eno vprašanje.
 - Vprašanje sta prepisali v zvezek in nanj odgovorili.
 - Vse to sta ponavljali, dokler nista v zvezek zapisali vseh vprašanj in odgovorov.

Slika 11: Fit metode v praksi

Slika 12: Učenje s pomočjo Fit metod

Slika 13: Učenje s pomočjo Fit metod

Slika 14: Učenje s pomočjo Fit metod

Ugotovitve po dveh tednih – preverjanje znanja (pisni preizkus):

1. UČNA SNOV: KAKO LOČUJEMO SNOVI:

Po pregledu pisnega preizkusa sva ugotovili, da sta si dekleti sicer precej zapomnili, vendar nista v celoti znali ponoviti obravnavanega.

2. UČNA SNOV: AGREGATNA STANJA

Po pregledu pisnega preizkusa sva ugotovili, da je njuno znanje te učne snovi še vedno temeljito in jima je dobro ostalo v spominu. Snov sta znali ponoviti v celoti in pri tem nista imeli posebnih težav.

Sklep: Ker sta bili dekleti med učenjem druge snovi bolj sproščeni, sta si jo veliko bolje zapomnili. Lahko rečeva, da je največji vpliv na njuno trajno znanje imelo učenje, ki je potekalo sproščeno ter na zabaven način, torej s fit pedagoško metodo.

6 INTERVJU Z GOSPO BARBARO KONDA

Opravili sva intervju z gospo Barbaro Konda, univerzitetno diplomirano fiziologinjo, avtorico in vodjo mednarodnih projektov FIT Slovenija in FIT4Kid. Ukvarja se s Fit pedagogiko – inovativnim pristopom, ki se osredotoča na povečano uporabo vadbe in telesne dejavnosti v predšolskem in osnovnošolskem obdobju. Predava staršem otrok v vrtcih in šolah o tem, kako z gibanjem spodbujamo otrokove potenciale.

- 1. Najina mentorica nama je povedala, da ste univerzitetna diplomirana fiziologinja. Kaj to pravzaprav pomeni, kaj delate pri opravljanju vašega poklica?*

Gre za vedo, ki se ukvarja s tem, kako gibanje vpliva na delovanje človeškega telesa. Ukvarjam se predvsem z zdravljenjem kroničnih nenalezljivih bolezni, in sicer z gibalno terapijo. Zdravimo hipertenzijo, diabetes, bolezni srca in ožilja, debelost, bolezni respiratornega trakta, bolezni pljuč, živčevja, čustveno vedenjske motnje, bolezni hrbtenice ... z gibalno terapijo. Tega področja v Sloveniji ne poznamo, uvrščamo ga pravzaprav k medicini. Gre za nadgradnjo fizioterapije in rehabilitacije. Od tod črпам znanje, ki ga uporabljam pri načinu učenja in poučevanja.

- 2. Kaj vas je pripeljalo do tega, da ste ugotovili, da je Fit pedagogika to, kar potrebujejo otroci za lažje in boljše delo in vas je napeljalo na to, da to delite z drugimi?*

Skozi izkušnje sem ugotovila, da se mnogi mladi ne zanimajo za gibanje, ker se mladostnikom le-to ne približa dovolj motivacijsko. Tu je prišlo na plano znanje iz nevroznanosti, ki je vključeno v razvoj računalniških igric. Porajalo se mi je vprašanje, zakaj lahko nek otrok sedem ur preživi za računalnikom, ni pa zmožen toliko časa nameniti telesni dejavnosti. Problem je v tem, da je pri telesni dejavnosti prisoten napor, ki je vezan na mišice, na celoten srčno-žilni sistem in dihalni aparat. Od učencev je odvisno, kako motivirani in vztrajni so, kako dolgo bodo potrebovali, da ta isti napor ne bo več predstavljal velikega problema. Zato sem začela ustvarjati fizično aktivne igre, s katerimi se kljub gibanju zabavaš. Tako so začele nastajati fit didaktične igre, s katerimi se med gibanjem učimo. Povedali so mi, da učencem pri pouku pada koncentracija, nimajo

motivacije in imajo težave z vedenjem. Tako sem začela preoblikovati igre za šport v igre, namenjene vsem učnim področjem.

3. Ali je zanimanje za fit pedagogiko po šolah v zadnjem letu naraslo?

V osnovnih šolah in tudi srednjih se je v zadnjih letih precej povečalo povpraševanje po fit pedagogiki. Problem je v tem, da velika večina ljudi želi hitro doseči rezultat oziroma nek cilj. Najprej je potrebno imeti veliko teoretičnega znanja, nato se je to potrebno naučiti praktično, nato pa nastopi še trening.

4. Ali se pojavljajo razlike med mlajšimi in starejšimi učenci?

Zelo pomembni so prvošolci, saj prihajajo v šolo iz nekega drugega okolja. Če se obdobje prvega razreda izgubi, se mora že nastale vedenjske vzorce spreminjati. V primeru, da začnem z vami, se pravi devetošolci, ki ne poznate načina, po katerem poučujem, boste z mojo pomočjo spoznali nov vedenjski vzorec. Skozi vseh devet let ste vi oblikovali svoj način učenja. Če ste se šele letos prvič srečali s tovrstno pedagogiko, ki so vam jo predstavili vaši učitelji, od katerih ste v preteklih letih znanje pridobivali na drugačen način, mora ta učitelj zelo jasno utemeljiti, zakaj in kako boste način učenja spremenili. Tukaj lahko pride do težav pri razumevanju, zakaj je ravno zdaj prišlo do spremembe, kar na mladih, ki se osebno, čustveno in fizično zelo razvijate, lahko povzroči negativen učinek. Do tega pa ne prihaja v prvih razredih, saj to učno obliko poznajo že od samega začetka in je to edina oblika, ki jo uporabljajo in poznajo. Če učitelji višjih razredov ne uporabljajo metod, po katerih so učenci delali v preteklosti, lahko nastane ravno obraten problem kot pri prvošolcih. Razlika je, da starejši že imate oblikovano vedenje ter načine učenja, ki jih je potrebno na zelo prilagodljiv način spremeniti. Zato je zelo pomembna komunikacija med učenci in učitelji.

5. Imate kakšen nasvet za nas mlade?

Vsak naj najde svoj način učenja, po katerem se najlažje uči. Najpomembneje je, da ste odprti za nove priložnosti, saj vsaka situacija vpliva na naše življenje. Ne delujte po sistemu odklona, ne glejte na vse negativno in odvadite se kritizirati samo zato, da lahko kritizirate. Poslušajte sebe, ne izogibajte se naporu in iščite načine, ki vam bodo dali rezultat. In zapomnite si: svobodnega mišljenja vam nihče ne more vzeti.

7 ZAKLJUČEK

Najino šolanje v osnovni šoli je že skoraj pri koncu. Priznati morava, da nama je ta šola ponudila veliko znanja, dobre temelje za prihodnost in nama pomagala pri odkrivanju številnih drugih področij, ne samo tistih, vezanih na pouk. Ves čas se učimo. Učenje je proces razvijanja. In ker smo ljudje različni, tudi na različne načine zaznavamo svet, drugače razmišljamo in se tudi na različne načine učimo. To se je, vsaj nama se tako zdi, še posebej izrazilo v tem času, ko smo dolgo imeli šolanje na daljavo in smo morali biti še toliko bolj odgovorni za svoje znanje. To je eden izmed dejavnikov, zakaj sva se odločili narediti ravno to raziskovalno nalogo. Želeli sva ugotoviti, zakaj se učenci učimo na različne načine, zakaj se nekdo lažje uči s pomočjo zapiskov, drugemu je bližje glasno ponavljane. Zanimalo naju je, ali učenci predmetne stopnje poznajo izraz »učni stil«, ga prepoznajo in če se zavedajo pomena poznavanja učnih stilov. Ker sva obe športnici in glasbenici, nama je zelo pomemben dobro razporejen čas. Sva odličnjakinji, zato učenju nameniva kar nekaj časa. Želeli sva izvedeti, kako lahko najino učenje narediva še bolj učinkovito, kako se lahko v krajšem času naučiva več in bolj temeljito. Izhajali sva tudi iz lastnih izkušenj pri pouku, pri katerem pri določenih predmetih za boljše učenje uporabljamo tudi metode fit pedagogike. Del naloge in najine raziskave sva namenili tudi temu, zakaj je poučevanje in učenje s pomočjo fit metod lahko bolj učinkovito.

Raziskave sva se lotili postopoma in z različnimi metodami.

Najprej sva izvedli spletni anketni vprašalnik, ki ga je rešilo 150 učencev predmetne stopnje. Prvo hipotezo, v kateri sva predvidevali, da so učenci že slišali za učne stile, sva morali zavreči. (H1: Več kot polovica anketiranih učencev je že slišala za izraz učni stil).

Nadalje sva predvidevali, da učenci ne poznajo ali pa niso prepričani o svojem učnem stilu, saj je to področje precej specifično. Samo 36,7 % anketirancev je poznalo svoj učni stil, s čimer sva lahko najino drugo hipotezo potrdili in kar podpira tudi ugotovitev prvega vprašanja. (H2: Več kot polovica učencev ne pozna ali pa ni prepričana o svojem učnem stilu).

V anketi sva predstavili vse tri učne stile in učenci so spoznali njihove značilnosti. V nadaljevanju so se zato v velikem številu odločili za pravilen opis. Po tem sklepava, da

niso poznali poimenovanja izraza učni stil in vseh značilnosti. V drugem delu ankete, torej po predstavitvi in opisu učnih stilov, so učenci vendarle odgovorili, da svoj učni stil prepoznajo. Najino tretjo hipotezo sva lahko potrdili. (H3: Večina učencev je po prebranih trditvah, ki opisujejo vsak učni stil, prepoznala svoj prednostni učni stil).

Šolanje na daljavo je prineslo mnogo novih izzivov. Zanimalo naju je, če so učenci v tem času spremenili svoje učne navade, saj smo bili pri učenju še bolj samostojni in smo lahko sami izbirali možnosti, kako se neko snov naučiti (ni se nam bilo potrebno prilagajati drugim). To je bil razlog za postavljeno četrto hipotezo, ki sva jo lahko ravno tako potrdili (H4: Več kot polovica anketiranih učencev svojega načina učenja v času šolanja na daljavo ni spremenila).

Ker naša šola aktivno sledi novim učnim pristopom in pedagoškim metodam, aktivno spodbuja in vpeljuje tudi fit metode v učne ure. Menili sva, da so učenci v času, ko smo se šolali doma, začeli bolj uporabljati fit pedagogiko kot pomoč pri učenju. Anketa je pokazala, da sva sklepali napačno. (H5: Kot najpogostejši odgovor pri spremembi načina učenja so anketirani učenci izbrali Fit metode).

Ko sva dobili rezultate rešenega anketnega vprašalnika, nisva bili navdušeni. Sprva je kazalo, da učencem ta tema ni najbolj poznana, vendar so skozi anketo dokazali, da jim le ni tako tuja. Znali so naštetih učne stile in določiti njihove značilnosti. Pokazali so tudi, da se zavedajo njihove pomembnosti in uporabe. Iz rezultatov je bilo razvidno, da je na naši šoli največ avditivnih in vizualnih učencev, manj pa je kinestetikov. Fit pedagogika zaenkrat še ni tako zelo priljubljena med starejšimi generacijami otrok, vendar meniva, da je to posledica tega, da se to področje še razvija in raste ter bo z leti pri učencih zanimanje zanj naraslo in bo bolj prepoznavno, kar pa se sicer pri mlajših učencih že kaže.

Naša ravnateljica je dejala: »Če poznam svoj učni stil, sem bolj motivirana, prihranim čas, se raje učim in grem raje h knjigi, k zvezku, se hitro naučim, ker vem, da sem učinkovita«. Ta citat izraža misel, s katero bi lahko opisali najino raziskovalno nalogo v mnogih pogledih. Mladim moramo pokazati, da je učenje lahko tudi bolj zabavno in da lahko vsak izmed njih najde način, ki mu bo najbolj ustrezal. V intervjuju, ki ga je podala gospa

ravnateljica, je vsak stavek izjemno pomemben in obe sva mnenja, da bi si ga vsak učenec moral prebrati, saj bi s tem na učenje morda gledal tudi drugače. Z novostmi se je potrebno spopasti, menita tako gospa ravnateljica in gospa Barbara Konda, obe najini intervjuvanki.

Gospa Konda je v intervjuju poudarila, kako zelo je pomembna fit pedagogike. Povedala je, da zanimanje zanjo narašča tako v osnovnih kot tudi srednjih šolah. Sami pa opažava problem, ki ga je omenila tudi intervjuvanka. Mladi imajo »vklopljen« odklonilni način delovanja, se pravi, da rečejo NE nečemu, kar je novo in njim neznano. Učitelji, ravnatelji in vsi, ki delajo na področju šolstva, se trudijo učencem omogočiti, da znanje pridobijo na kar se da sproščen, zanimiv in predvsem učinkovit način. Zato moramo učenci to možnost izkoristiti, saj le tako lahko postanemo še bolj sposobni in pripravljeni na izzive, ki nas čakajo v prihodnosti. Tudi sami sva razmišljali, kako se spopasti z omenjenim problemom. S to nalogo sva najinim sovrstnikom želeli približati pomembnost fit pedagogike, velikokrat sva poudarjali njen pomen in pozitivne lastnosti oziroma učinke na učenje. Tu pa sva opazili nekaj, kar je gospa Konda ravno tako ves čas poudarjala. Bilo jim je potrebno razložiti, zakaj to počneva in kako jim to lahko koristi. Iz tega se lahko razbere, da z izbiro pravega pristopa k nečemu novemu lahko v veliki meri prispevamo k pozitivnemu sprejemanju. Učenci so začeli kazati zanimanje in zrel odnos do predstavljenega področja, zato sva gospe ravnateljici predlagali izvedbo delavnic na področju prepoznavanja svojega učnega stila in uporabe fit pedagogike pri učenju. Ideja je podprla in dejala, da jo bo v prihodnosti skušala izvesti.

V intervjuju nama je ga. Konda podala kar nekaj pomembnih podatkov, s katerimi sva pridobili nova znanja in sva jih želeli preizkusiti tudi v praksi. Pri poskusu učenja s fit metodo pri najinih sestrah sva uporabili eno izmed njih, da bi z njo preverili in dokazali, da je učenje na takšen način lažje in učinkovitejše. Znanje, ki sta ga pridobili z uporabo te metode, je postalo trajno, saj je učenje poteklo bolj sproščeno. Seveda pa Fit pedagogika ni enako učinkovita za vse učence, saj se le-ti med seboj razlikujejo in vsakemu ustreza drugačen učni pristop. Z izvedbo omenjenih delavnic bi lahko učenci prepoznali in ugotovili, kaj jim najbolj ustreza in si s tem zagotovili bolj kakovostno učenje.

Najina raziskovalna naloga je pokazatelj, da sistem poznavanja učnih stilov deluje, da je učenje na osnovi le-teh lažje, hitrejše, učinkovitejše in da k temu pripomorejo tudi fit

metode. Naša šola ta znanja že uporablja in morda je ravno najina naloga tista, ki zna spodbuditi učence in učitelje drugih osnovnih in srednjih šol, da lahko s takšnimi pristopi izboljšajo motivacijo, sam potek učenja in pridobivanja znanja.

Pomembno je, da mladi spoznajo uporabnost poznavanj učnih stilov in fit metod učenja in da vemo, da je to proces razvijanja. To pomeni, da se moramo spopasti z novostmi, s strahovi ... enostavno gremo in se preizkusimo. Vse to pomaga pri premagovanju ovir. Ne verjamete? Preizkusite sami.

8 LITERATURA

Vorderman, Carol: Kako se (na)učiti? Priročnik za učinkovito in uspešno učenje. Mladinska knjiga. Ljubljana, 2017.

Tomić, Ana: Izbrana poglavja iz didaktike. Univerza v Ljubljani, Študijsko gradivo za pedagoško andragoško izobraževanje, 2003.

Mladenović, Dragana: Algoritem za uspeh nevrologistično programiranje. Sledi D.O.O., 2018.

DIGITALNA KNJIŽNICA SLOVENIJE: KOGNITIVNA ZNANOST V ŠOLSTVU

<http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-DVLZW9VT> 14. 1. 2021

TEŽAVE POMNJENJA IN UTRJEVANJA

anki-utrjevanje.weebly.com › [u268ni-stili](#)

4. 11. 2020

CENTER MOTUS

www.center-motus.si › [ucni-stili-kaj-zakaj-pomembni](#)

4. 11. 2020

ŠTUDENTSKI.NET

https://studentski.net/gradivo/ulj_fif_bi1_psi_sem_zaznavni_stili_01

4. 1. 2021

ZRSS

www.zrss.si › [skladisce](#) › [pkp](#) › [podprojekt3](#) › [Članki](#)

4. 11. 2021

SPRETNOSTI UČENJA

www2.arnes.si › [~lukoper9](#) › [spretnosti_ucenja](#) › [une](#)

11. 12. 2021

RUMENA HIŠKA

www.rumenahiska.si › [imate-doma-vizualca-avditivca-a](#)

13.12. 2020

KVARKADABRA

<https://kvarkadabra.net/oznake/nevroznanost/>

19. 2. 2021

NLP- CENTER

<https://nlp-center.si/>

4. 1. 2021

<http://www.pedenjpednm.si/fit-pedagogika/>

VIRI SLIK

Slika 1	www.gradiva.zik-crnomej.eu	6. 1. 2021
Slika 2	https://prezi.com/livv9tremlz6/vakog/	6. 1. 2021
Slika 3	www.helendoron.si	5. 1. 2021
Slika 4	http://www2.arnes.si	30. 1. 2021
Slika 5	www.institut-hopea.si	5. 1. 2021
Slika 6	https://www.stps-trbovlje.si/category/svetovalna-sluzba/	12.1.2021
Slika 7	http://www.vet4you.com/	30.1.2021
Slika 8	https://www.stps-trbovlje.si/category/svetovalna-sluzba/	12.1.2021
Slika 9	http://www.oscv.si/	30.1.2021
Slika 10	https://www.stps-trbovlje.si/category/svetovalna-sluzba/	12.1.2021
Slika 11	osebni arhiv	
Slika 12	osebni arhiv	
Slika 13	osebni arhiv	
Slika 14	osebni arhiv	
Naslovna slika	UČNI STILI - Bing images	31. 3. 2020

Anketni vprašalnik

Pozdravljeni. Sva Lara in Pia, učenki 9. razreda OŠ LAVA. Sva mladi raziskovalki, ki tudi v tem letu raziskujeva. Pred vami je anonimni anketni vprašalnik. Vljudno prosiva, da na vprašanje odgovorite iskreno in natančno, saj bova lahko tako kakovostno predstavili najino nalogo.

Vprašalnik je popolnoma anonimen. Z izpolnitvijo soglašate, da se analiza odgovorov uporabi in predstavi v najini raziskovalni nalogi.

Za sodelovanje se vam najlepše zahvaljujema.

SPOL (OBKROŽI) : M Ž

RAZRED (OBKROŽI): 6. razred 7.razred 8.razred 9.razred

1. Si že kdaj slišal za izraz učni stili? (izberi en odgovor)
 - a) Da
 - b) Ne
 - c) Se ne spomnim.

2. Katere učne stile poznamo? (možnih je več odgovorov)
 - a) Slušni učni stil
 - b) Gibalni učni stil
 - c) Bralni učni stil
 - d) Vidni učni stil
 - e) Risalni učni stil
 - f) Ne poznam učnih stilov.

3. Katera trditev velja za slušni (avditivni) učni stil? (izberi en odgovor)
 - a) Snov si lažje zapomnijo, če slišijo razlago ali če imajo priložnost, da se o vsebini s kom pogovarjajo, lahko se učijo tudi tako, da pripovedujejo sami sebi ...
 - b) Značilno je, da predmete tipajo ali z njimi kaj počnejo. Med učenjem se pogosto zibajo ...
 - c) Med učenjem radi poslušajo glasbo in jedo hrano.
 - d) Ne vem.

4. Katera trditev velja za vidni (vizualni) učni stil? (izberi en odgovor)
 - a) Snov glasno ponovijo in se jo naučijo na pamet.
 - b) Predstavljajo si stvari in hitro vidijo bistvo v problemu, zapomnijo si slikovno gradivo in podobe...
 - c) Uporabljajo svoje izkušnje in stvari, ki so otipljive, ustno si ponavljajo snov ...
 - d) Ne vem.

5. Katera trditev velja za gibalni (kinestetični) učni stil? (izberi en odgovor)
- Uporabljajo izraze, ki označujejo občutke, radi se dotikajo ljudi in stvari, pogosto imajo v roki kakšno stvar.
 - Na tihem razpravljajo s seboj, o svojih občutkih ...
 - Odločitve sprejemajo glede na to, katera jim najboljše zveni ...
 - Ne vem.
6. Na kakšen način se običajno najpogosteje učiš? (izberi en odgovor)
- Naredim si izpiske (miselni vzorec, alineje...), ki so lahko barvno opremljeni
 - Snov glasno ponavljam in se jo naučim.
 - Ob učenju se premikam in naredim praktične primere.
 - Drugo.
- 6.a) Če si izbral odgovor drugo, opiši, kako.
7. Ali veš, kakšen učni tip si?
- Da
 - Ne
 - Nisem prepričan/prepričana

Predstavljamo ti najpogostejše učne stile in kakšne so glavne značilnosti osebe s tem stilom.

- Vidni (vizualni) učni stil, snov si najhitreje zapomni tako, da jo vidi oziroma si jo predstavlja
 - Slušni (avditivni) učni stil, si snov najhitreje zapomni tako, da jo sliši
 - Gibalni (kinestetični) učni stil, tudi čutni stil pri učenju potrebuje gibanje, snov si zapomni tako, da se stvari dotakne, jih čuti.
8. Glede na prebrano izberi, za kateri učni stil meniš, da je zate značilen.
- Vidni (vizualni) učni stil
 - Slušni (avditivni) učni stil
 - Gibalni (kinestetični) učni stil
 - Ne vem, se ne znam oceniti.
9. Ali si pripraviš izpiske v skladu z lastnim učnim stilom, oziroma ali si jih sploh pripraviš?
- Da
 - Ne
 - Včasih

10. Če si odgovoril z NE, zakaj?
- Ker se mi to ne zdi potrebno.
 - Ker menim, da se moje znanje zaradi tega ne bi izboljšalo.
 - Ker se mi to zdi potrata časa.
 - Ker nisem vedel, da se lahko učim, glede na moj učni stil.
11. Ali meniš, da je dobro, da poznamo svoj prednostni učni stil? (možnih je več odgovorov)
- Da, ker lahko izboljšam svoje učenje
 - Da, ker lahko bolje razumem in spoznavam snov
 - Da, ker lahko tudi učitelji zaradi tega izboljšujejo svoje delo
 - Poznavanje stilov ni pomembno.
12. Si svoj način učenja v času šolanju na daljavo spremenil? (izberi en odgovor)
- Da
 - Ne
 - Včasih
13. Če si odgovoril z DA, kako? (izberi en odgovor)
- Več sem se učil s pomočjo Fit metod ali drugih gibalnih tehnik.
 - Za zapiske uporabljam več barv, pogosteje si snov izpisujem.
 - Pogosteje se učim iz video ali avdio posnetkov, tako da jih poslušam.
 - Nisem spremenil načina učenja.
14. Kateri način dela pri šolanju na domu ti najbolj ustreza? (izberi en odgovor)
- Video conference.
 - V spletno učilnico naložena učna gradiva.
 - Posneta razlaga snovi.
 - Vseeno mi je, vse mi ustreza.
 - Nič mi ne ustreza.

IZJAVA*

Mentorica Vanja Ocvirk Karner v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom UČNI STILI IN NOVI UČNI PRISTOPI NA NAŠI ŠOLI, katere avtorici sta Lara Lipovšek in Pia Pungaršek Steiner:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu,
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, april 2021

Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

*

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.

